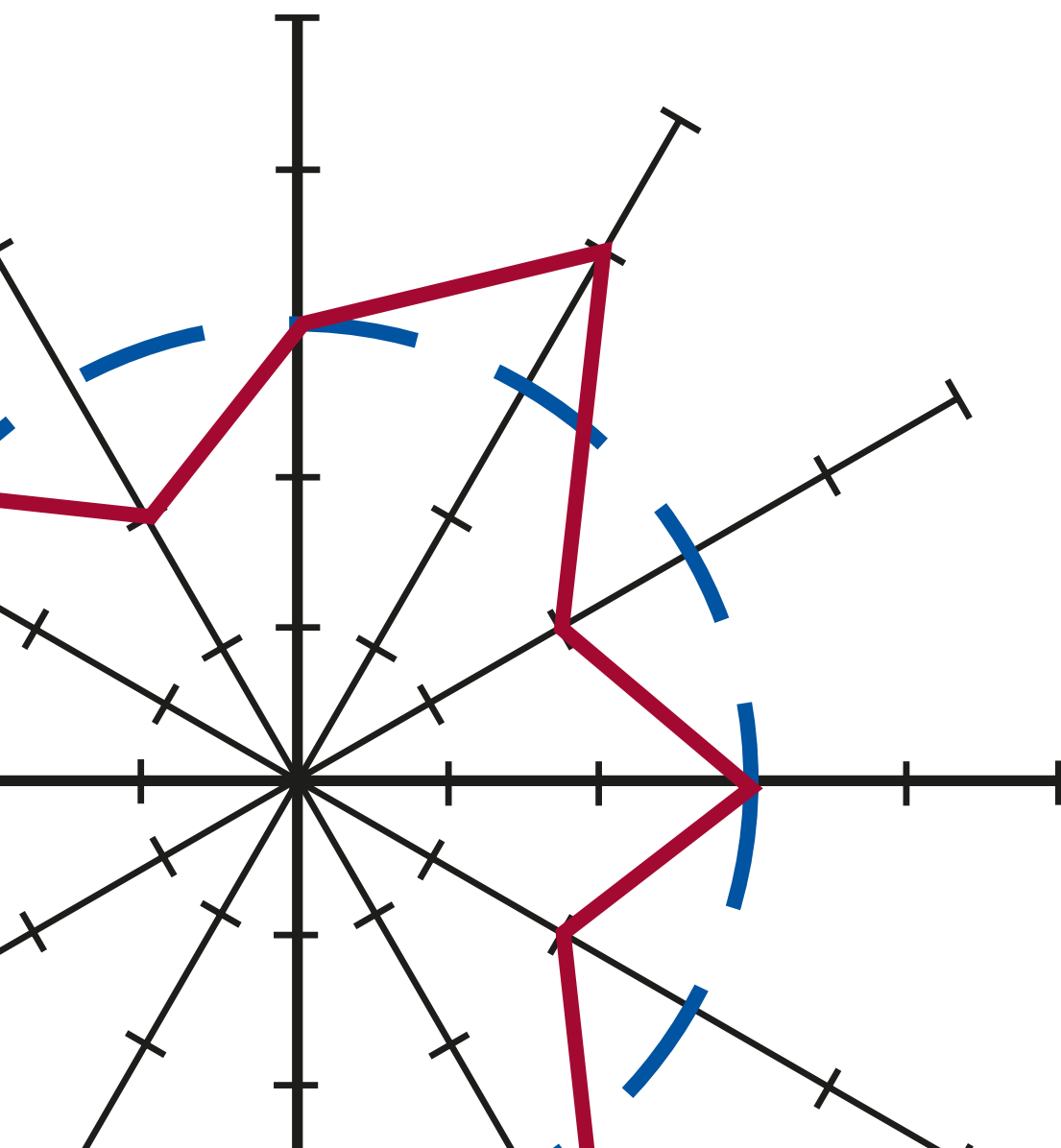

FINANSIELL PROFIL

MELLERUDS KOMMUN 2018–2020

En finansiell jämförelse av kommunerna
i Västra Götaland och Hallands län

KommunForskning
i Västsverige

Innehåll

Inledning – syfte med rapporten	3
Finansiell analys av kommunerna i Västra Götaland och Hallands län	4
Så tolkar du den finansiella profilen!	19
Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen	20
Finansiell profil över kommunen 2018–2020	21
Finansiella profiler 2020	27
Finansiella nyckeltal 2020	32
Koncernanalys	37

Inledning – syfte med rapporten

Denna rapport är ett komplement till den traditionella finansiella analys som återfinns i årsredovisningen. Till skillnad från den typen av analys, som beskriver utvecklingen över tiden, fokuserar denna rapport i första hand på att analysera hur de 55 kommunerna som ingår i Västra Götaland och Hallands län befinner sig finansiellt och har utvecklats i förhållande till varandra under perioden 2018–2020.

Rapportens olika jämförelser görs både på traditionellt vis, men också i form av en speciellt framtagen finansiell profil, vars uppgift är att jämföra finansiella nyckeltal och sammanfattande finansiella perspektiv mellan kommunerna i länen och riket.

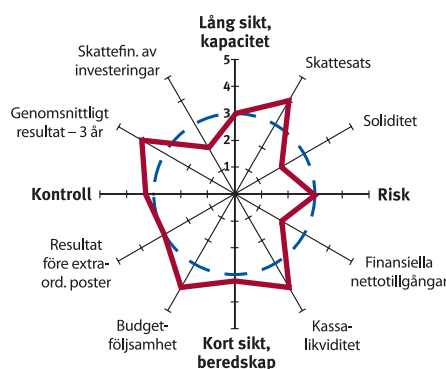
Profilen är konstruerad i form av ett polärdiagram. De innehåller, som beskrivs närmare i rapporten, dels fyra perspektiv, dels åtta finansiella nyckeltal, som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. De finansiella nyckeltalen är sådana nyckeltal som är vanligt förekommande inom kommunsektorn. Profilens struktur och innehåll beskrivs närmare på sidorna 19–20.

Rapportens uppbyggnad

Inledningsvis i rapporten redovisas en finansiell analys av hur kommunerna i Västra Götaland och Halland har utvecklats finansiellt från 2018–2020. Analysen kretsar kring de finansiella nyckeltal som används i den finansiella profilen längre fram i rapporten. Här finns också tabeller som försöker beskriva starka och svaga finansiella sidor hos de olika kommunerna.

Efter det inledande avsnittet följer en beskrivning och en förklaring av den finansiella profilen och av de nyckeltal och perspektiv som ingår i den.

Direkt efter beskrivningen av den finansiella profilen görs en analys av kommunens finansiella ställning och utveckling under perioden 2018–2020. Den fokuserar på att jämföra kommunens utveckling gentemot övriga kommuner i Västra Götaland och Halland. Detta görs både via traditionella finansiella nyckeltal och med hjälp av den finansiella profil som tidigare har beskrivits. Målsättningen med avsnittet är att detaljerat belysa starka och svaga finansiella sidor hos kommunen i förhållande både till god ekonomisk hushållning och övriga kommuner i länen.

Därefter följer en sida med en redovisning av kommunens finansiella profiler, både när det gäller i förhållande till övriga kommuner i Västra Götaland och Halland, men också i förhållande till riket. Skälet till att två olika typer av finansiella profiler redovisas, är att det egentligen inte är helt rättvisande att bara konstruera finansiella profiler som beskriver hur kommunerna i Västra Götaland och Halland befinner sig i förhållande till varandra. Därför kompletteras de med finansiella profiler som jämförs mot de ca 150 kommuner i de län eller grupper som i dagsläget använder sig av den finansiella profilen. Värdet för dessa kommuner bör som tidigare nämnts statistiskt ligga mycket nära riksgenomsnittet.

Sedan följer en redovisning av samtliga Västra Götalands och Hallands kommuners finansiella profiler för 2020. Därefter redovisas ett antal finansiella nyckeltal för 2020 sorterad per kommun i bokstavsordning.

Allra sist rapporten följer en koncernanalys med utgångspunkt från en koncernprofil.

Hans Petersson
Kommunforskning i Västsverige

Finansiell analys av kommunerna i Västra Götaland och Hallands län

Det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader i Västra Götaland och Hallands län förbättrades med 2,7 procentenheter mellan 2018 och 2020. Det uppgick under 2020 till starka 4,1%. En stor del av förbättringen förklarades dock av ökade statsbidrag och minskade kostnader på grund av Covid-19. Även förändrade redovisningsprinciper för exploateringsintäkter påverkade positivt. Det underliggande genomsnittliga löpande resultatet, exklusive jämförelsestörande poster, låg under perioden i länen på en ganska konstant nivå runt 1–2%. Investeringarna i anläggningstillgångar var konstant höga under perioden. Kommunerna kunde i snitt inte finansiera sina investeringar med löpande skatteintäkter, utan en viss del av investeringarna fick lånefinansieras. Detta bidrog till att det genomsnittliga finansiella utrymmet i länen försvagades något, vilket är negativt inför framtiden.

Syfte med denna analys är att kortfattat beskriva den genomsnittliga finansiella utvecklingen och ställningen under perioden 2018–2020 bland de 55 kommunerna som ingår i Västra Götaland och Hallands län. Analysen ska ses som ett komplement till den finansiella profil för kommunen som presenteras längre fram i denna rapport.

Resultat före extraordinära poster förbättrades under perioden

Kommuner ska sedan år 1992 bedriva sin verksamhet enligt god ekonomisk hushållning. En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv är att balansen mellan kommunens löpande intäkter och kostnader är god.

Ett mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Detta benämns också som resultat efter finansiella poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens kostnader ligga mellan 2% och 3% över en längre tidsperiod. Med en sådan resultatnivå klarar en genomsnittlig kommun av att finansiera större delen av sina investeringar med skatteintäkter, vilket i sin tur leder till att kommunen kan behålla sin finansiella handlingsberedskap på kort och lång sikt. För expansiva kommuner med stor investeringsvolym bör resultatet i de flesta fall ligga på mellan 3% och 5% om kommunens finansiella handlingsutrymme ska behållas. För kommuner med befolkningsminskning kan det däremot räcka med 1–2% i resultat.

Det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader i länen uppgick till 1,4% under 2018 och 2019. Under 2020 förbättrades det till 4,1%. Det innebar en förbättring med 2,7 procentenheter om 2018 och 2020 jämförs med varandra.

En viktig förklaring till det förbättrade resultatet under 2020 i länen och i många enskilda kommuner var att kommunsektorn erhöll generella och riktade statsbidrag för att hantera Covid-19. För många kommuner innebar också Covid-19 minskade kostnader inom vård- och omsorg i form av mindre antal hemtjänststimmar och verksamhet på

äldreboende. Även ett minskat resande och minskade utbildningskostnader var exempel på hur resultatet påverkades positivt av Covid-19. I detta sammanhang skall också noteras att förändrade redovisningsprinciper för exploateringsintäkter har för många kommuner påverkat resultatet positivt. Tillfälliga statsbidrag, exploateringsintäkter och tillfälligt minskade kostnader förklarar i princip hela resultatförbättringen under perioden. Det underliggande löpande resultatet låg ganska konstant under perioden.

Starkast resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens bruttokostnader under 2020 redovisade Bengtsfors med 9,4%, följt av Mölndal med 8,9% samt Härryda med 8,5%. Därefter följde Lidköping med 8,5% samt Skövde med 8,0%. Alla de uppräknade kommunerna, förutom Mölndal och Skövde, var nya i toppen jämfört med 2019.

Totalt under 2020 redovisade 80% av kommunerna ett resultat över 2,5% av verksamhetens bruttokostnader, vilket, som tidigare nämnts, torde vara en nivå som långsiktigt kan betraktas som en gräns för god ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv. Detta var en klar förbättring jämfört med 2018 och 2019, då cirka 30% av kommunerna låg över 2,5%.

Lägst resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens bruttokostnader under 2020 redovisade Färgelanda med –2,2%, vilka följdes av Essunga och Åmål med 1,1% samt Hylte med 1,5%. Det var alltså endast Färgelanda som redovisade ett negativt resultat under 2020.

Den genomsnittliga resultatnivån i länen under de tre senaste åren mellan 2018 och 2020 låg på 2,3% per år, vilket kan betraktas som god ekonomisk hushållning ur ett generellt perspektiv, nämligen att skatteintäkterna över en längre tidsperiod klarar av att finansiera merparten av kommunernas investeringar. Konsekvensen blir att kommunernas skuldsättning begränsas och framtida finansiellt handlingsutrymme ökar. Nivån på 2,3% är dock ett medelvärde för länen. När det gäller den genomsnittliga resultatnivån och även övriga nyckeltal i rapporten är variationen stor bland kommunerna i länen. Det skall man vara medveten om, när genomsnittet studeras i rapporten.

Resultat före extraordinära poster*

Procent	2018	2019	2020	Snitt 18-20	Förändr 18-20
Bengtstors	-0,9	-2,4	9,4	2,0	10,3
Mölnadal	1,6	6,6	8,9	5,7	7,3
Härryda	0,7	3,3	8,5	4,2	7,8
Lidköping	3,1	1,1	8,5	4,2	5,4
Skövde	0,4	4,0	8,0	4,1	7,6
Kungsbacka	2,0	2,6	7,3	4,0	5,3
Stenungsund	3,0	2,8	7,0	4,3	4,0
Trollhättan	-0,3	0,9	7,0	2,5	7,3
Halmstad	0,8	4,3	6,7	3,9	5,9
Ale	2,0	4,6	6,0	4,2	4,0
Göteborg	4,5	3,7	6,0	4,7	1,5
Vara	0,6	1,4	5,9	2,6	5,3
Vänersborg	0,2	1,3	5,5	2,3	5,3
Svenljunga	2,6	1,7	5,1	3,1	2,5
Strömstad	3,1	7,4	5,0	5,2	1,9
Alingsås	1,5	2,6	4,9	3,0	3,4
Grästorp	1,5	2,9	4,8	3,1	3,3
Kungälv	1,5	2,8	4,5	2,9	3,0
Tjörn	0,7	0,6	4,4	1,9	3,7
Lilla Edet	0,8	-1,6	4,3	1,2	3,5
Orust	4,7	1,9	4,3	3,6	-0,4
Falköping	0,8	1,7	4,2	2,2	3,4
Lysekil	1,8	1,2	4,2	2,4	2,4
Tibro	2,0	3,5	4,2	3,2	2,2
Uddevalla	1,0	0,2	4,2	1,8	3,2
Laholm	1,5	0,8	3,8	2,0	2,3
Varberg	3,0	2,9	3,8	3,2	0,8
Herrljunga	-0,4	1,0	3,7	1,4	4,1
Ulricehamn	2,2	3,5	3,7	3,1	1,5
Öckerö	-0,5	0,5	3,7	1,2	4,2
Lerum	1,5	1,9	3,6	2,3	2,1
Munkedal	1,6	3,7	3,6	3,0	2,0
Borås	4,0	1,2	3,5	2,9	-0,5
Dals-Ed	-0,8	-2,4	3,4	0,1	4,2
Skara	0,0	-0,2	3,4	1,1	3,4
Tanum	0,7	0,4	3,3	1,5	2,6
Bollebygd	4,5	0,3	3,1	2,6	-1,4
Götene	3,6	1,6	3,1	2,8	-0,5
Karlsborg	2,5	1,9	3,0	2,5	0,5
Gullspång	-0,9	-3,4	2,8	-0,5	3,7
Sotenäs	1,5	1,0	2,7	1,7	1,2
Vårgårda	2,9	0,0	2,7	1,9	-0,2
Partille	1,0	3,9	2,6	2,5	1,6
Mariestad	1,5	1,0	2,2	1,6	0,7
Mark	1,5	2,0	2,1	1,9	0,6
Mellerud	0,7	0,7	2,1	1,2	1,4
Töreboda	0,7	-1,7	2,1	0,4	1,4
Falkenberg	2,0	0,2	2,0	1,4	0,0
Tidaholm	1,9	0,4	2,0	1,4	0,1
Tranemo	0,5	0,7	1,9	1,0	1,4
Hjo	2,2	1,4	1,8	1,8	-0,4
Hylte	-1,6	-0,7	1,5	-0,3	3,1
Essunga	0,5	0,5	1,1	0,7	0,6
Åmål	-0,2	0,1	1,1	0,3	1,3
Färgelanda	1,0	-3,5	-2,2	-1,6	-3,2
Medel	1,4	1,4	4,1	2,3	2,7

* Resultat före extraordinära poster relaterat till verksamhetens bruttokostnader.

Det var Mölnadal som under perioden 2018–2020 uppvisade starkast ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren” med i genomsnitt med 5,7% per år. Därefter följde Strömstad med 5,2%, som i sin tur följdes av Göteborg, Stenungsund, Lidköping, Ale, Härryda, Skövde, Kungsbacka, Halmstad, Orust, Tibro, Varberg, Ulricehamn, Svenljunga, Grästorp, Alingsås, Munkedal, Kungälv, Borås, Götene, Vara och

Bollebygd. Alla dessa kommuner redovisade ett genomsnittligt resultat per år som var högre än 2,5%, vilket tidigare nämnts, är ett resultat som kan anses uppfylla kriterierna för god ekonomisk hushållning.

Den kommun som uppvisade lägst genomsnittligt resultat före extraordinära poster mellan 2018 till 2020 var Färgelanda med -1,6% per år. Dals-Ed, Åmål, Töreboda och Essunga låg under 1% i resultat i förhållande till verksamhetens bruttokostnader, vilket är ett för lågt genomsnittligt resultat över en längre tidsperiod. Speciellt med tanke på att det genomsnittliga resultat i länen under perioden var 2,3% per år.

Av Västra Götaland och Hallands kommuner redovisade 85% av kommunerna en positiv utveckling av resultat före extraordinära poster mellan 2018 och 2020. Återigen bör poängteras att perioden störs i positiv riktning av jämförelsemässigt av stora engångsposter, främst i form ökad statsbidrag och minskade kostnader på grund av Covid-19.

Konstant investeringsvolym

Investeringsvolymen ingår inte som nyckeltal i den finansiella profilen, men den är viktig att lyfta fram i analysen. Detta eftersom investeringarna till viss del förklarar utvecklingen för flera balansräkningsorienterade nyckeltal, som exempelvis kassalikviditet, soliditet och finansiella nettotillgångar.

För att investeringsvolymen ska bli jämförbar mellan kommunerna i länen har investeringarna relaterats till verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger under en längre period, 5–10 år, runt 9–12% när det gäller detta nyckeltal. Variationerna mellan enskilda år är dock oftast stora, speciellt i mindre kommuner, där större investeringar kraftigt påverkar de enskilda åren. Nyckeltalet kan också påverkas om en kommun har mycket av sin investeringstygda verksamhet i bolagsform.

Den genomsnittliga investeringsvolymen i Västra Götalands och Hallands län förblev konstant under den granskade perioden. Relateras årets investeringar till verksamhetens nettokostnader redovisade länen ett genomsnitt på 12% under samtliga tre år. Det innebar förstås en genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år under perioden.

En genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år mellan 2018 och 2020 för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län innebar att länen ligger lite högre än många andra län eller kommungrupper där finansiella profiler också har tagits fram. Det flesta grupper eller län ligger som tidigare nämnts runt 9–11% per år. Generellt är det så att kommunerna kring storstäderna redovisar högre investeringsvolym än snittet i riket. Detta märks bland annat i Stockholmsregionen där genomsnittet låg på drygt 14% per år mellan 2018 till 2020.

Den kommun som investerade mest i förhållande till sina nettokostnader mellan 2018 och 2020 var Strömstad med i genomsnitt höga 28% per år. Därefter följde Skövde med 22%, Tanum med 22% samt Halmstad och Kungsbacka med 20% per år. Under perioden var 66% av kommunerna i länen som investerade högre än 10% per år. Det är ett högt värde historiskt sett.

Investeringsvolym 2018–2020 *

Procent	2018	2019	2020	Snitt 18–20
Strömstad	40	24	20	28
Skövde	26	21	19	22
Tanum	15	27	24	22
Halmstad	21	22	18	20
Kungsbacka	18	22	20	20
Falköping	18	23	16	19
Lidköping	23	17	16	19
Varberg	16	17	22	18
Göteborg	16	19	19	18
Kungälv	33	14	7	18
Mölnadal	18	15	20	18
Mellerud	14	22	16	17
Vara	20	18	13	17
Vårgårda	22	22	6	17
Falkenberg	18	14	16	16
Tibro	12	20	16	16
Tidaholm	12	19	15	15
Mark	10	16	19	15
Ale	11	17	15	14
Grästorp	9	11	23	14
Härryda	11	11	19	14
Dals-Ed	15	13	9	12
Lerum	11	14	12	12
Gullspång	19	8	9	12
Tranemo	7	12	17	12
Stenungsund	9	15	11	12
Laholm	15	12	7	11
Mariestad	12	11	11	11
Uddevalle	10	15	9	11
Vänersborg	10	10	14	11
Orust	7	11	15	11
Herrljunga	11	8	13	11
Svenljunga	15	8	9	11
Ulricehamn	7	11	14	11
Borås	14	10	6	10
Töreboda	10	13	6	10
Hjo	8	6	14	9
Hylte	11	7	10	9
Bengtstors	12	4	11	9
Skara	7	12	5	8
Munkedal	5	7	11	8
Tjörn	6	8	9	8
Götene	5	10	5	7
Sotenäs	7	6	7	7
Bollebygd	10	5	4	6
Lysekil	7	5	7	6
Öckerö	6	7	6	6
Färgelanda	12	5	1	6
Alingsås	5	6	5	5
Karlsborg	4	4	8	5
Trollhättan	5	4	6	5
Essunga	3	5	6	5
Lilla Edet	5	4	3	4
Åmål	5	3	3	4
Partille	1	5	4	3
Medel	12	12	12	12

* Investeringar relaterat till verksamhetens nettokostnader

De kommuner som investerade minst under perioden var Alingsås, Karlsborg, Trollhättan, Essunga, Lilla Edet, Åmål och Partille med 5% till 4% i snitt per år. Bland kommuner med låg investeringsvolym finns sådana som har sin fastighetsförvaltning och annan investeringsintensiv verksamhet i bolagsform, med det finns också kommuner som på grund av det ekonomiska läget har dragit ner på sina investeringar.

Förbättrad skattefinansieringsgrad av investeringar

När kommunens löpande driftverksamhet har finansierats, bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet ”skattefinansieringsgraden av investeringarna”. Redovisades ett värde för nyckeltalet på 100% eller mer, innebär det att kommunen kunde skattefinansiera samtliga investeringar som genomfördes under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100% kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka kommunens likviditet.

Ett värde under 100% innebär att kommunen antingen måste använda sin likviditet och/eller via skulder finansiera sina investeringar. Detta försvagar kommunens finansiella handlingsutrymme och innebär att framtida generationers konsumtionsutrymme påverkas. Det är dock viktigt att nyckeltalet studeras över en längre tidsperiod för få en sammanhållen bild av utvecklingen. Enskilda år kan påverkas av stora enskilda investeringar, speciellt i mindre kommuner.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna behöver inte alltid ligga över 100%, utan en lämplig nivå beror lite på vilket finansiellt handlingsutrymme kommunen har. Det finns ett antal kommuner med god finansiell kapacitet och de kan periodvis öka sin skuldsättning. För de flesta svenska kommuner krävs dock en god skattefinansieringsgrad av investeringarna, närmare 100%, så att inte skulderna ökar mer inför framtiden och därigenom minskar framtida skattebetalares konsumtionsutrymme.

Västra Götaland och Hallands läns genomsnittliga skattefinansieringsgrad av årets investeringar förbättrades under perioden. Under 2018 kunde kommunerna i länen i genomsnitt finansiera 64% av årets investeringar med skatteintäkter. Under 2019 försvagades nyckeltalet till 57%, för att under 2020 förbättras till 99%. Den genomsnittliga skattefinansieringsgraden för länen uppgick till 74% per år under den studerade perioden. Det innebär att kommunerna i länen under perioden inte kunde finansiera samtliga sina investeringar med de skatteintäkter som fanns kvar när den löpande driften var finansierad. Detta innebär bland annat att kommunernas genomsnittliga finansiella nettotillgångar sjönk under perioden. Mer om detta senare i rapporten.

Spridningen var stor bland kommunerna i länen. Det var dock 84% av kommunerna som under perioden var tvungna att finansiera en del av sina investeringar via ökad skuldsättning och/eller minskade likvida medel. I många fall används också realisationsvinster från försäljningar av anläggningstillgångar för att finansiera investeringar.

Skattefinansieringsgraden varierar liksom övriga nyckeltal kraftigt mellan olika kommuner i länen. Nyckeltalet är både beroende av vilket resultat och vilken investeringsvolym kommunen uppvisar. Det är också på det viset att de olika kommunerna befinner sig i olika investeringsfaser, vilket gör att skattefinansieringsgraden bör studeras över en längre tidsperiod för att några slutsatser ska kunna dras. Enskilda år kan variera kraftigt, speciellt i mindre kommuner, eftersom investeringar i fastigheter och anläggningar där slår hårdare mot nyckeltalet.

Med tanke på ovanstående är det mer intressant att studera hela perioden än att fokusera på enskilda år i analysen.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna *

Procent	2018	2019	2020	Snitt 18-20
Partille	200	146	151	166
Bollebygd	104	101	217	141
Karlsborg	167	138	87	131
Sotenäs	109	112	157	126
Götene	160	52	152	121
Essunga	181	88	90	120
Alingsås	90	95	173	119
Orust	166	77	74	106
Munkedal	119	112	71	101
Lilla Edet	62	6	227	98
Lysekil	77	86	127	97
Stenungsund	101	59	126	95
Kungälv	22	74	188	95
Skara	63	33	185	94
Trollhättan	29	70	177	92
Borås	66	59	139	88
Tjörn	84	65	114	88
Ulricehamn	96	87	70	84
Härryda	66	96	89	84
Hjo	90	93	48	77
Öckerö	44	56	131	77
Ale	76	66	86	76
Mölnadal	42	96	88	75
Åmål	39	71	112	74
Bengtstors	31	35	147	71
Lidköping	44	48	112	68
Tranemo	90	58	54	67
Göteborg	66	54	69	63
Skövde	29	64	95	63
Svenljunga	35	51	100	62
Grästorp	67	72	46	62
Mariestad	58	55	71	61
Hylte	30	69	82	60
Laholm	30	35	116	60
Lerum	59	47	74	60
Vårgårda	38	17	123	59
Halmstad	34	53	84	57
Kungsbacka	48	43	80	57
Vänersborg	39	53	77	56
Töreboda	44	11	112	56
Uddevalla	47	23	94	55
Vara	27	35	94	52
Varberg	54	53	47	51
Herrljunga	29	61	63	51
Strömstad	22	68	62	51
Tibro	47	39	58	48
Falköping	34	33	72	46
Tanum	56	29	47	44
Dals-Ed	15	9	106	43
Tidaholm	55	25	49	43
Mark	48	38	34	40
Falkenberg	37	33	43	38
Mellerud	37	22	44	34
Gullspång	8	-14	85	26
Färgelanda	37	-17	36	19
Medel	64	57	99	74

* Resultat före extraordinära poster plus avskrivningar relaterat till årets investeringar med avdrag för försäljningsinkomster.

Starkast genomsnittlig skattefinansieringsgrad mellan 2018 till 2020 hade Partille, Bollebygd, Karlsborg, Sotenäs, Götene, Essunga, Alingsås, Orust och Munkedal med ett genomsnittligt års snitt på över 100%. De flesta av dessa kommuner redovisade dock en investeringsnivå som var klart lägre än genomsnittet i länen. Flertalet låg mellan 3% till 7% i förhållande till nettokostnaderna, jämfört med snittet för länen som låg på 12%. Många av dessa kommuner har sin investeringstunga verksamhet i bolagsform.

Förbättrad soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel i form av eget kapital. Ju högre soliditet, desto lägre skuldsättning har kommunen. I denna rapport används "soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt" för att få med de pensionsförpliktelser med vidhängande löneskatt

Soliditet *

Procent	2018	2019	2020	Förändr 18-20
Halmstad	64	64	63	-1
Mölnadal	44	46	50	6
Mark	43	45	45	2
Ulricehamn	40	42	42	2
Herrljunga	40	41	40	0
Lidköping	31	39	40	9
Partille	30	39	40	10
Sotenäs	36	38	39	3
Tidaholm	39	39	38	-1
Tibro	37	37	37	0
Laholm	29	31	35	6
Götene	21	27	33	12
Kungsbacka	28	27	33	5
Härryda	29	31	32	3
Karlsborg	23	25	32	9
Svenljunga	22	25	31	9
Ale	20	24	30	10
Essunga	26	28	30	4
Trollhättan	28	26	30	2
Skövde	27	27	29	2
Strömstad	25	30	29	4
Bollebygd	23	25	28	5
Vara	26	24	27	1
Tranemo	24	25	26	2
Töreboda	22	22	24	2
Varberg	24	24	24	0
Vänersborg	18	19	24	6
Borås	22	22	23	1
Hjo	23	23	23	0
Lerum	20	21	23	3
Munkedal	13	16	23	10
Stenungsund	14	16	22	8
Bengtstors	14	12	21	7
Göteborg	16	17	19	3
Öckerö	12	13	19	7
Dals-Ed	18	16	18	0
Falkenberg	22	19	18	-4
Falköping	14	15	18	4
Alingsås	14	15	17	3
Grästorp	10	13	17	7
Kungälv	9	11	17	8
Skara	15	15	17	2
Mellerud	15	14	15	0
Uddevalla	13	12	15	2
Vårgårda	14	13	14	0
Tanum	14	14	13	-1
Tjörn	8	10	13	5
Hylte	3	3	5	2
Lysekil	-7	-4	4	11
Orust	4	1	4	0
Åmål	-4	-1	3	7
Mariestad	-3	-1	2	5
Färgelanda	-1	-7	-11	-10
Lilla Edet	-19	-21	-11	8
Gullspång	-16	-20	-14	2
Medel	20	20	23	4

* Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt.

som återfinns utanför balansräkningen. Det ger en bättre bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Västra Götaland och Hallands läns genomsnittliga soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser låg under 2018 och 2019 på 20%. Under 2020 förbättrades den med 3 procentenheter till 23%. En total förbättring med 3 procentenheter under perioden från 20% till 23%. Ett viktigt skäl till förbättringen under perioden, förutom det goda resultatet under 2020, var att pensionsförpliktelserna utanför balansräkningen minskade.

Starkast soliditet under 2020 redovisade Halmstad med 63%, Mölndal med 50%, följd av Mark med 45%, Ulricehamn med 42% samt Herrljunga. Lidköping och Partille med 41%.

Lägst soliditet under 2020 uppvisade Gullspång med -14% följt av Lilla Edet och Färgelanda på -11%. Totalt tre kommuner i länen redovisade en negativ soliditet när samtliga pensionsförpliktelser inkluderas i måttet. Jämfört med 2019 var detta en förbättring från sex till tre kommuner.

Störst förbättring under perioden av soliditeten redovisade Götene, Lysekil, Partille, Ale och Munkedal. Alla låg över 10 procentenheter i förbättring. Några av dessa kommuner ökade dock sin soliditet på grund av större realisationsvinster. Vissa har också relativt låga soliditetsnivåer, vilket gör att det blir lättare att göra en större procentuell ökning.

Soliditet är svår att jämföra mellan kommuner, då bland annat en eventuell upplåning som vidareutlånas till kommunala bolag påverkar soliditeten i negativ riktning. Vidare påverkas också soliditetsmättet av vilka olika organisationslösningar kommunerna valt bland annat för sina kommunala bolag. Ett sätt att komplettera jämförelsen är att även studera soliditeten för kommunkoncernen.

Något förbättrad kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. I detta nyckeltal relateras kommunens omsättningstillgångar, som ska omsättas inom ett år, till de skulder som ska omsättas inom ett år. Kassalikviditeten bör aldrig analyseras som ett eget nyckeltal utan ställas i relation till soliditetens utveckling. En ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Nyckeltalet innefattar inte exploateringstillgångar samt lager och förråd.

Länens genomsnittliga kassalikviditet förbättrades mellan 2018 och 2020 med 9 procentenheter från 103% till 111%. Ett värde på 111% under 2020 innebar att kortfristiga fordringar och likvida medel översteg kortfristiga skulder. Den genomsnittliga nivån på kassalikviditeten i länen är mer än tillfredsställande ur risksynpunkt, eftersom det i kommunernas kortfristiga skulder ingår en semesterlöneskuld som utgör ca 30–40% av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. En tumregel är att om en kommun hamnar under 60% måste kommunen ibland nyttja en eventuell checkkredit, det vill säga låna kortsiktigt. Kommunen blir då mer känslig för eventuella snabba ränteförändringar.

Kassalikviditeten varierade i länen mellan 816% och 35%. Starkast kassalikviditet under 2020 hade Lidköping med 816%, därefter följde Alingsås med 391%, Skövde med 286%, Partille med 219% och på femte plats kom Tibro med 214%.

Svagast likviditet under 2020 redovisade Göteborg med 35%, Uddevalla med 37%, Varberg med 38% och Hjo med 45%. Kommuner med låg likviditet kan dock medvetet ha valt att ligga på en lägre nivå och komplettera med upplåning i

Kassalikviditet

Procent	2018	2019	2020	Förändr 18-20
Lidköping	736	843	816	80
Alingsås	285	512	391	106
Skövde	244	292	286	42
Partille	205	125	219	14
Tibro	181	201	214	33
Halmstad	211	168	170	-41
Sotenäs	124	125	139	15
Tjörn	102	126	134	32
Laholm	98	84	127	29
Öckerö	102	105	126	24
Orust	85	82	121	36
Härryda	66	71	119	53
Bollebygd	121	107	106	-15
Ulricehamn	90	68	105	15
Lilla Edet	66	50	101	35
Skara	75	81	101	26
Värgårda	51	47	100	49
Mölndal	73	96	100	27
Mellerud	63	87	99	36
Karlsborg	135	112	98	-37
Åmål	98	95	98	0
Götene	102	83	95	-7
Strömstad	71	73	95	24
Mark	143	133	90	-53
Munkedal	105	105	89	-16
Grästorp	114	104	88	-26
Bengtstors	83	66	87	4
Trollhättan	76	117	86	10
Kungälv	68	54	85	17
Lerum	112	69	85	-27
Lysekil	75	72	85	10
Stenungsund	39	57	84	45
Svenljunga	69	67	81	12
Tanum	87	73	80	-7
Essunga	79	78	79	0
Hylte	80	59	77	-3
Tidaholm	116	67	74	-42
Dals-Ed	77	61	73	-4
Gullspång	64	38	71	7
Kungsbacka	58	57	71	13
Herrljunga	75	66	67	-8
Tranemo	71	71	65	-6
Ale	70	67	61	-9
Mariestad	35	52	59	24
Vänersborg	46	60	59	13
Färgelanda	84	40	58	-26
Töreboda	62	25	58	-4
Falköping	53	41	56	3
Vara	37	47	53	16
Falkenberg	33	42	49	16
Borås	47	39	48	1
Hjo	50	39	45	-5
Varberg	50	32	38	-12
Uddevalla	46	31	37	-9
Göteborg	57	59	35	-22
Medel	103	102	111	9

* Nyckeltalet innefattar ej förråd och exploateringstillgångar.

någon form av kortfristig lånekredit. Därför är det viktigt att kommunens likviditet studeras ihop med soliditeten, eftersom likviditeten kan förbättras via upplåning eller försvagas via att amorteringar görs på kommunens skulder. Detta påverkar kommunens kortsiktiga betalningsberedskap, men påverkar samtidigt den långsiktiga betalningsberedskapen i form av soliditeten.

Försvagade finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla de finansiella tillgångar i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt, nämligen samtliga omsättningstillgångar, långfristiga placeringar och fordringar samt kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa har sedan relaterats till verksamhetens bruttokostnader för att en jämförelse ska kunna ske kommuner emellan. Måttet är intressant eftersom det speglar den tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmätten och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”. I måttet elimineras också vidareutlåning inom kommunkoncernen. Genom att analysera finansiella nettotillgångar tillsammans med soliditet och kassalikviditet får man en bra bild av kommunernas finansiella handlingsutrymme.

De genomsnittliga finansiella nettotillgångarna relaterade till verksamhetens bruttokostnader i länen försvagades under perioden med 4 procentenheter från -18% till -22%. En stor förklaring till detta, var en ökad investeringsvolym i ett antal kommuner som inte kunde finansieras med skatteintäkter eller försäljningsinkomster, utan fick finansieras via likvida medel och/eller ökade skulder.

Starkast värde under 2020 när det gäller finansiella nettotillgångar relaterat till verksamhetens bruttokostnader redovisade Lidköping med 37%, Trollhättan med 32%, följda av Alingsås med 28%. Fjärde starkast var Partille med 19%. Positiva värden avseende finansiella nettotillgångar redovisades av 24% av kommunerna.

Kommuner med goda finansiella nettotillgångar karaktäriseras ofta också av en god soliditet, men den finns också kommuner som har goda finansiella nettotillgångar även om soliditeten är genomsnittlig. Dessa utmärks då av att kommunen har en stor del av sina tillgångar i omsättningstillgångar. Kommuner som sålt delar av sina anläggningstillgångar inom koncernen utmärks oftast av goda finansiella nettotillgångar.

Svagast värde avseende finansiella nettotillgångar relaterat till verksamhetens bruttokostnader under 2020 uppvisade Tanum med -87%, följd av Kungälv med -76%, Skövde med -67%. Kommuner med svaga finansiella nettotillgångar har oftast också en svag soliditet, men det finns ett antal kommuner som har genomsnittlig soliditet även om kommunen uppvisar svaga finansiella nettotillgångar. Då gäller det att de har stora andelar av sina tillgångar i bundna anläggningstillgångar. Detta gäller till exempel Skövde och i viss mån Tanum.

Skattesatsen ökade under perioden

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i länen, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktsidan genom ett ökat skatteuttag.

Finansiella nettotillgångar *

Procent	2018	2019	2020	Förändr 18-20
Lidköping	14	35	37	23
Trollhättan	28	28	32	4
Alingsås	28	25	28	0
Partille	8	12	19	11
Laholm	19	15	16	-3
Ulricehamn	12	16	12	0
Halmstad	21	13	11	-10
Herrljunga	16	14	10	-6
Tibro	19	9	3	-16
Borås	2	-2	1	-1
Sotenäs	-7	-5	1	8
Götene	0	-3	0	0
Karlsborg	-2	0	0	2
Åmål	0	-1	0	0
Mölnadal	-3	-3	-2	1
Öckerö	-3	-5	-2	1
Essunga	-4	-4	-4	0
Svenljunga	-2	-5	-5	-3
Mark	7	4	-6	-13
Lysekil	-9	-9	-9	0
Munkedal	-9	-8	-10	-1
Töreboda	-11	-14	-14	-3
Skara	-17	-19	-17	0
Bollebygd	-26	-24	-18	8
Uddevalle	-9	-17	-21	-12
Vara	-16	-24	-21	-5
Ale	-20	-23	-23	-3
Tidaholm	-9	-20	-25	-16
Vänersborg	-22	-25	-26	-4
Lilla Edet	-29	-32	-27	2
Gullspång	-21	-27	-29	-8
Varberg	-10	-23	-32	-22
Hjo	-24	-28	-33	-9
Härryda	-34	-33	-33	1
Bengtsfors	-29	-36	-35	-6
Hylte	-32	-34	-35	-3
Stenungsund	-35	-38	-35	0
Dals-Ed	-30	-37	-36	-6
Tjörn	-36	-37	-36	0
Värgårda	-28	-40	-37	-9
Grästorps	-27	-28	-38	-11
Falkenberg	-26	-33	-40	-14
Lerum	-34	-38	-40	-6
Strömstad	-31	-37	-41	-10
Göteborg	-32	-36	-42	-10
Kungsbacka	-37	-46	-43	-6
Tranemo	-36	-39	-44	-8
Mellerud	-27	-38	-45	-18
Falköping	-37	-50	-52	-15
Mariestad	-48	-51	-52	-4
Färgelanda	-50	-53	-53	-3
Orust	-64	-68	-66	-2
Skövde	-63	-68	-67	-4
Kungälv	-89	-93	-76	13
Tanum	-64	-78	-87	-23
Medel	-18	-21	-22	-4

* Se beskrivning sidan 20.

Det är samtidigt viktigt att klargöra att storleken på skatteuttaget i stor utsträckning är en ideologisk fråga.

Den genomsnittliga skattesatsen i länen ökade under 2018 till 2020 med 7 öre från 21,62 kronor till 21,69 kronor på grund av skattehöjningar i Mölnadal, Mark, Falköping, Grästorps, Götene, Skara, Värgårda, Skövde och Trollhättan. Orust sänkte sin skatt under perioden.

Primärkommunal skattesats

Procent	2018	2019	2020	Förändr 18-20
Partille	19,96	19,96	19,96	0,00
Varberg	20,33	20,33	20,33	0,00
Mölnadal	20,26	20,26	20,51	0,25
Laholm	20,58	20,58	20,58	0,00
Härryda	20,62	20,62	20,62	0,00
Lerum	20,65	20,65	20,65	0,00
Halmstad	20,98	20,98	20,98	0,00
Ulricehamn	21,05	21,05	21,05	0,00
Falkenberg	21,10	21,10	21,10	0,00
Göteborg	21,12	21,12	21,12	0,00
Tibro	21,21	21,21	21,21	0,00
Öckerö	21,21	21,21	21,21	0,00
Töreboda	21,22	21,22	21,22	0,00
Lidköping	21,26	21,26	21,26	0,00
Mariestad	21,26	21,26	21,26	0,00
Borås	21,31	21,31	21,31	0,00
Karlsborg	21,32	21,32	21,32	0,00
Kungsbacka	21,33	21,33	21,33	0,00
Alingsås	21,36	21,36	21,36	0,00
Kungälv	21,44	21,44	21,44	0,00
Hylte	21,45	21,45	21,45	0,00
Skara	21,10	21,10	21,50	0,40
Tranemo	21,50	21,50	21,50	0,00
Mark	21,21	21,21	21,51	0,30
Tanum	21,56	21,56	21,56	0,00
Essunga	21,57	21,57	21,57	0,00
Hjo	21,57	21,57	21,57	0,00
Bollebygd	21,59	21,59	21,59	0,00
Skövde	20,86	20,86	21,61	0,75
Värgårda	21,21	21,21	21,61	0,40
Stenungsund	21,64	21,64	21,64	0,00
Tjörn	21,71	21,71	21,71	0,00
Vara	21,77	21,77	21,77	0,00
Ale	21,87	21,87	21,87	0,00
Strömstad	21,91	21,91	21,91	0,00
Herrljunga	21,94	21,94	21,94	0,00
Falköping	21,60	21,60	21,95	0,35
Grästorp	21,57	21,57	21,99	0,42
Sotenäs	21,99	21,99	21,99	0,00
Tidaholm	22,07	22,07	22,07	0,00
Götene	21,77	22,12	22,12	0,35
Uddevalla	22,16	22,16	22,16	0,00
Vänersborg	22,21	22,21	22,21	0,00
Färgelanda	22,26	22,26	22,26	0,00
Svenljunga	22,35	22,35	22,35	0,00
Trollhättan	21,56	21,56	22,36	0,80
Lilla Edet	22,37	22,37	22,37	0,00
Lysekil	22,46	22,46	22,46	0,00
Åmål	22,46	22,46	22,46	0,00
Gullspång	22,49	22,49	22,49	0,00
Mellerud	22,60	22,60	22,60	0,00
Bengtstors	22,92	22,92	22,92	0,00
Orust	23,61	23,36	23,11	-0,50
Dals-Ed	23,21	23,21	23,21	0,00
Munkedal	23,63	23,63	23,63	0,00
Medel	21,62	21,63	21,69	0,06

Skatten varierade under 2019 mellan 19,96 kr och 23,63 kr i de olika kommunerna. Lägst primärkommunal skatt hade Partille med 19,96 kr följt av Varberg med 20,33 kr. Högst skatt hade Munkedal med 23,63 kr, följt av Dals-Ed med 23,21 kr.

Borgensåtagande ökade under perioden

Borgensåtagande i förhållande till verksamhetens bruttokostnader är ett risknyckeltal. Kommuner med högt borgensåtagande bör ha god kontroll på de kommunala bolag som kommunen har gått i

Borgensåtagande *

Procent	2018	2019	2020	Förändr 18-20
Trollhättan	170	190	203	33
Strömstad	139	141	126	-13
Åmål	125	130	125	0
Sotenäs	116	122	118	2
Partille	121	119	112	-9
Lysekil	86	98	108	22
Öckerö	103	100	102	-1
Mölnadal	95	97	97	2
Laholm	64	79	89	25
Halmstad	63	68	70	7
Götene	72	68	68	-4
Lilla Edet	71	66	68	-3
Svenljunga	67	66	66	-1
Tjörn	65	65	65	0
Karlsborg	68	68	64	-4
Herrljunga	61	62	61	0
Kungsbacka	56	58	60	4
Dals-Ed	62	60	59	-3
Mark	49	51	59	10
Tibro	52	52	59	7
Grästorp	51	54	58	7
Vänersborg	51	57	57	6
Essunga	53	54	54	1
Gullspång	52	51	54	2
Töreboda	39	53	54	15
Munkedal	43	46	53	10
Tanum	45	48	53	8
Mariestad	44	51	50	6
Bollebygd	45	41	47	2
Värgårda	35	33	44	9
Färgelanda	41	39	39	-2
Orust	38	39	38	0
Tidaholm	34	34	36	2
Falköping	25	28	33	8
Tranemo	25	32	32	7
Bengtstors	30	29	31	1
Hjo	25	33	30	5
Ale	20	20	29	9
Stenungsund	31	24	29	-2
Mellerud	23	23	21	-2
Kungälv	21	23	19	-2
Göteborg	13	14	16	3
Hylte	11	13	15	4
Varberg	15	14	13	-2
Härryda	11	10	12	1
Lerum	12	8	11	-1
Skara	11	11	11	0
Uddevalla	10	9	8	-2
Borås	6	7	7	1
Falkenberg	8	8	7	-1
Ulricehamn	7	6	6	-1
Lidköping	4	3	3	-1
Skövde	4	3	1	-3
Alingsås	0	0	0	0
Vara	1	0	0	-1
Medel	47	49	50	3

* Borgensåtagande i procent av verksamhetens bruttokostnader.

borgen för. Nyckeltalet finns inte med i den finansiella profilen. Kommunerna i Västra Götaland och Halland redovisade under perioden ökande borgensåtagande från 47% till 50% relaterat till verksamhetens bruttokostnader. De kommuner i länen som under 2020 hade beviljat mest i borgensåtaganden i relation till verksamhetens bruttokostnader var Trollhättan med 203%, Strömstad med 126%, Åmål med 125%, Sotenäs med 118% och Partille med 112%.

Förbättrad följsamhet mot budget

Budgetföljsamheten är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Forskning visar att ju lägre budgetavvikelse kommunen redovisar, desto större möjlighet har organisationen att kontrollera sin ekonomi.

När det gäller budgetföljsamhet, mäts den i driftsredovisningen mot nämndernas resultat exklusive centralt redovisade verksamhetsrelaterade finansiella poster. Avvikelsen ställs sedan i relation till verksamhetens kostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna i gruppen. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. En avvikelse på plus eller minus 1% utgör normalt inga större problem, utan det är stora negativa budgetavvikelser på nämndnivå som bör undvikas.

När det gäller ovanstående genomsnittliga budgetavvikelse i länen förbättrades den under perioden. Under 2018 uppgick den till -0,4%, för att under 2019 försvagas den till -0,6%. Under 2020 förbättrades den 0,7%.

Under 2018 redovisade 58% och under 2019 redovisade 61% av kommunerna en negativ budgetavvikelse, vilket skall jämföras 30% av kommunerna under 2020. En förklaring till de mer positiva budgetavvikelserna under 2020 torde vara att många nämnder hade lägre kostnader än budgeterat på grund av covid-19 pandemin.

Sammanfattande kommentar kring periodens finansiella utveckling

Västra Götaland och Hallands kommuners genomsnittliga resultat under 2020 uppgick i genomsnitt till goda 4,1 procent av verksamhetens kostnader. Det är dock viktigt att detta resultat bryts ner och analyseras exkl. eventuella effekter av Covid-19. Detta gäller både kostnads- och intäktssidan. Med största sannolikhet hade resultatet legat mellan 1-2% om pandemin inte hade påverkat resultatet. Detta är en för låg resultatnivå, vilket inte ger de bästa förutsättningarna för att möta framtida utmaningar. Den underliggande genomsnittliga resultatnivån bör de närmaste åren stärkas med någon procentenhet i länen till 3% av verksamhetens kostnader.

Den aktuella frågan är ju förstas hur Corona-krisen kommer att påverka kommunerna i Västra Götaland och Halland de närmaste åren? Bland annat kommer ju en ökad arbetslöshet i pandemins spår att på sikt att öka kommunernas kostnader för försörjningsstöd. Prognoser från olika prognosmakare visar också att det starka verksamhetstrycket de kommande åren och den samtidiga beräknade försvagningen av skatteunderlagsökningen ställer kommunerna inför stora utmaningar. Det kommer kräva åtgärder på såväl kostnads- som intäktssidan. En viktig del för att minimera skattehöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra kvalitativa analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter.

Vilket tidigare har nämnts, har kommunerna i länen väldigt olika finansiella förutsättningar att möta framtida utmaningar. De kommuner som har starkast finansiella handlingsutrymme har goda förutsättningar att anpassa sig till framtiden utan skattehöjningar och alltför omfattande neddragningar i verksamheten. Värre är det för de kommuner som har svagast finansiellt handlingsutrymme. Här krävs verkligen en aktiv ekonomistyrning om skattehöjning-

Budgetavvikelse *

Procent	2018	2019	2020
Ale	-1,0	0,8	1,6
Alingsås	-0,9	-1,0	0,4
Bengtsfors	-2,1	-2,9	0,0
Bollebygd	-2,7	1,5	0,7
Borås	-0,8	-1,5	-0,5
Dals-Ed	-1,5	-2,5	-2,3
Essunga	-1,1	-1,3	-1,7
Falkenberg	-0,7	1,7	-0,2
Falköping	1,6	-0,3	2,5
Färgelanda	0,1	-8,4	-4,9
Grästorps	0,0	1,0	0,6
Gullspång	-2,4	-4,0	0,6
Göteborg	0,9	0,2	0,2
Götene	1,9	-2,0	1,7
Halmstad	0,5	0,1	1,4
Herrljunga	0,9	0,4	1,2
Hjo	0,1	-0,5	-0,9
Hylte	-5,0	-0,5	-0,6
Härreda	0,7	1,1	4,7
Karlsborg	1,0	-0,4	3,5
Kungsbacka	0,3	0,6	2,5
Kungälv	-0,9	-0,2	2,2
Laholm	-0,8	-1,2	0,6
Lerum	-0,2	-0,1	2,4
Lidköping	1,0	0,6	2,0
Lilla Edet	-1,3	-3,6	1,1
Lysekil	-2,4	-2,7	0,6
Mariestad	1,1	-0,8	0,0
Mark	1,1	0,4	-0,4
Mellerud	-0,9	-1,2	-0,7
Munkedal	-2,1	-2	0,2
Mölnådal	0,8	1,8	3,4
Orust	1,1	-0,9	1,9
Partille	-0,1	0	0,2
Skara	-0,5	-0,9	1,8
Skövde	-0,8	0,5	2,8
Sotenäs	-0,5	2,2	2,5
Stenungsund	-1,1	-1,7	2,1
Strömstad	0,7	1,1	-2,3
Svenljunga	0,4	-0,3	1,3
Tanum	0,4	-0,9	-1,4
Tibro	0,6	1,1	3,2
Tidaholm	0,1	-2,9	-1,8
Tjörn	-1,2	-2,2	2,5
Tranemo	-0,5	0,2	-1,9
Trollhättan	-2,5	-1,2	1,3
Töreboda	-1,3	-2,2	-1,1
Uddevalle	-0,4	1,4	2,2
Ulricehamn	-0,1	0,9	1,4
Vara	1,5	1,2	2,8
Varberg	-0,1	-1,2	-0,2
Värgårda	-1,0	-1,1	-0,6
Vänersborg	0,7	-0,8	0,9
Åmål	-0,1	-0,1	-0,4
Öckerö	-0,9	-0,6	0,2
Medel	-0,4	-0,6	0,7

* Budgetavvikelse för nämnderna exkl. kommuncentrala finansiella poster/ verksamhetens bruttokostnader.

ar skall kunna undvikas. Därför bör dessa kommuner redan nu fortsätta att utveckla mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det viktiga är dock att man inte tummar på dessa mål och riktlinjer, utan även följer de när inte skatteintäkterna utvecklas i takt med verksamhetens kostnader. Klarar man inte detta, kommer det oundvikligen innebära skattehöjningar.

När det gäller resultatnivå och finansiellt handlingsutrymme finns det i Västra Götaland och Halland stora skillnader mellan enskilda kommuner. De 55 kommunerna har utifrån 2018–2020 års räkenskaper inordnats i en tabell 1 på nästa sida som innehåller nio grupper, utan att någon inbördes ranking inom grupperna. Den bygger dels på kommunens finansiella resultat under de tre senaste åren och kommunens finansiella ställning 2020 i form av soliditet. Tabell 1 är subjektiv och bygger på vad författaren anser vara starkt och svagt finansiellt resultat och ställning. Tabellen skall därför läsas och tolkas utifrån detta.

Matrisen visar också förändringar från föregående år i form av fyra pilar som skall illustrerar rörelseriktning mellan boxarna gentemot förgående år. Observera att det är rörelseriktning inom boxarna som redovisas och inte om kommunen har haft en ökad eller minskad resultat- eller soliditetsutveckling. Detta kan ha skett, men inte i tillräckligt stor omfattning för att kommunen skall byta box.

Av tabell 1 kan utläsas att 22% av kommunerna i länen hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som var starkare än 2% i kombination med en soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser som under 2020 var högre än 30%. Dessa var i bokstavsordning, Götene, Halmstad, Härryda, Karlsborg, Kungsbacka, Lidköping, Mölndal, Partille, Svenljunga, Tibro, Trollhättan och Ulricehamn. Det går generellt inte att uttala sig om god ekonomisk hushållning, men de flesta av dessa kommuner torde leva upp till de kriterier som lagstiftaren diskuterade i förarbetena till kommunallagen i samband med att begreppet god ekonomisk hushållning infördes eller reviderades.

En annan stor grupp i matrisen var de 34% av kommunerna som hade genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som var starkare än 2%, men låg på en soliditet mellan 0% och 30%. Dessa var Ale, Alingsås, Bengtsfors, Bollebygd, Borås, Falköping, Grästorp, Göteborg, Kungälv, Lerum, Lysekil, Munkedal, Orust, Stenungsund, Strömstad, Skövde, Vara, Varberg och Vänersborg. Dessa kommuner bör fortsätta på den inslagna vägen, med ett resultat över 2% av verksamhetens bruttokostnader. Detta kommer leda till en förstärkning av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Totalt innebar det att 56% av kommunerna i Västra Götaland och Halland under 2020 redovisade ett starkare genomsnittligt resultat under de tre senaste åren än 2%. Det är mer än under 2019, då samma siffra uppgick till 44%.

En tredje grupp av kommuner var de 9% av kommunerna som hade en soliditet på över 30% och som hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste som låg mellan 1–2%. De var Herrljunga, Laholm, Mark, Sotenäs och Tidaholm. Dessa kommuner har en god långsiktig handlingsberedskap, men bör på sikt förbättra sin långsiktiga resultatnivå.

Ytterligare en grupp var de 22% av kommunerna som hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som låg mellan 1–2% men hade en soliditet som låg mellan 0% och 30%. De var Falkenberg, Hjo, Lilla Edet, Mariestad, Mellerud, Skara, Tanum, Tjörn, Tranemo, Uddevalla, Vårgårda och Öckerö. Dessa kommuner bör förbättra sin långsiktiga resultatnivå med 1–2 procentenheter i förhållande till verksamhetens bruttokostnader för att stärka sitt långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

De tre återstående grupperna eller boxarna innehåller de 7 kommunerna eller 13% som uppvisade ett genomsnittligt resultat under perioden som var svagare än 1%. God soliditetsnivå redovisades av Essunga. Lite lägre soliditetsnivåer redovisades av Dals-Ed, Hylte, Töreboda och Åmål. Svaga soliditetsnivåer redovisades av Gullspång och Färgelanda. Samtliga kommuner uppräknade måste stärka sina långsiktiga resultatnivåer med minst 2 procentenheter i förhållande till verksamhetens bruttokostnader för att förbättra sina soliditetsnivåer.

Avslutningsvis kan poängteras att det finns en hel del andra tabeller längre fram i rapporten. En av tabellerna inordnar kommunerna i nio olika rutor utifrån hur god soliditet och kassalikviditet kommunen hade under 2020. Här hamnar Halmstad, Härryda, Laholm, Lidköping, Partille, Sotenäs, Tibro och Ulricehamn i rutan med god soliditet och god kassalikviditet.

Tabell 1: Finansiellt resultat och ställning för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län 2020

I denna tabell har kommunerna i Västra Götaland och Halland placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster under 2018–2020 och finansiell ställning i form av soliditet under 2018. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika delar; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, ju längre upp till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Stark finansiell ställning (En soliditet som var starkare än 30% under 2020)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som låg mellan 0 till 30% under 2020)	Svag finansiell ställning (En soliditet som var svagare än 0% under 2020)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2018–2020)	Götene ↑ Halmstad Härreda Karlsborg Kungsbacka Lidköping Mölnådal Partille Svenljunga ↑ Tibro Trollhättan ↑ Ulricehamn	Ale Alingsås Bengtstorp ↑ Bollebygd Borås Falköping Grästorp Göteborg Kungälv ↑ Lerum ↑ Lysekil ← Munkedal Orust Stenungsund Strömstad Skövde Vara Varberg Vänersborg ↑	
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%–2% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2018–2020)	Herrljunga Laholm Mark ↓ Sotenäs Tidaholm	Falkenberg Hjo Mariestad ← Mellerud Skara ↑ Tanum Tjörn Tranemo Uddevalla Vårgårda Öckerö ↑	Lilla Edet ↑
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2018–2020.)	Essunga ↓	Dals-Ed Hylte Töreboda Åmål ←	Gullspång Färgelanda

* Soliditeten innefattar samtliga pensionsförpliktelser.

↓ = Kommunen har försvagat sin resultatbox jämfört med föregående år

↑ = Kommunen har förbättrat sin resultatbox jämfört med föregående år

← = Kommunen har förbättrat sin solditetsbox jämfört med föregående år

→ = Kommunen har försvagat sin solditetsbox jämfört med föregående år

Tabell 2: Kassalikviditet och soliditet under 2020

I denna tabell har kommunerna i Västra Götalands och Hallands län placerats in utifrån två dimensioner, kassalikviditet och soliditet. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika under delar; ”hög”, ”varken hög eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, desto längre till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Hög soliditet (En soliditet som är högre än 30% under 2020 *)	Varken hög eller svag soliditet (En soliditet som ligger mellan 0–30% under 2020 *)	Svag soliditet (En soliditet som är lägre än 0% under 2020 *)
Hög kassalikviditet (Högre än 100%)	Halmstad Härryda Laholm Lidköping Partille Sotenäs Tibro Ulricehamn	Alingsås Bollebygd Grästorps Orust Tjörn Skara Skövde Vårgårda Öckerö	Lilla Edet
Varken hög eller låg kassalikviditet (Mellan 99% till 60%)	Ale Essunga Götene Herrljunga Kungsbacka Karlsborg Mark Möndal Svenljunga Tidaholm Trollhättan	Bengtstors Dals Ed Hylte Kungälv Lerum Lysekil Mellerud Munkedal Stenungsund Strömstad Tanum Tranemo Åmål	Gullspång
Låg kassalikviditet (Lägre än 60%)		Borås Göteborg Falkenberg Falköping Hjo Mariestad Töreboda Uddevalla Vara Varberg Vänersborg	Färgelanda

* Soliditeten innefattar samtliga pensionsförpliktelser.

Tabell 3: Skattefinansieringsgrad av investeringar och investeringsvolym under 2018–2020

I denna tabell har kommunerna i Västra Götalands och Hallands län län placerats in utifrån två dimensioner, skattefinansieringsgrad av investeringar och investeringsvolym. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika underdelar; ”hög”, ”varken hög eller låg” samt ”låg”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Höga investeringar (Investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader som var högre än 12% i genomsnitt under 2018–2020)	Varken höga eller låga investeringar (Investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader som låg mellan 6% till 12% i genomsnitt under 2018–2020)	Låga investeringar (Investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader som är lägre än 6% i genomsnitt under 2018–2020)
Hög skattefinansieringsgrad av investeringarna (Skattefinansieringsgrad av investeringarna var högre än 100% under perioden 2018–2020)		Bollebygd Götene Munkedal Orust Sotenäs	Alingsås Essunga Partille Karlsborg
Varken hög eller låg skattefinansieringsgrad av investeringarna (Skattefinansieringsgrad av investeringarna var mellan 99% till 70% under perioden 2018–2020)	Ale Härreda Kungälv Mölnadal Stenungsund Ulricehamn	Borås Bengtsfors Hjo Lysekil Skara Tjörn Öckerö	Lilla Edet Trollhättan Åmål
Låg skattefinansieringsgrad av investeringarna (Skattefinansieringsgrad av investeringarna var lägre än 70% under perioden 2018–2020)	Dals Ed Grästorp Göteborg Falkenberg Falköping Gullspång Halmstad Kungsbacka Lerum Lidköping Mark Mellerud Skövde Strömstad Tanum Tibro Tidaholm Tranemo Varberg Vara Vårgårda	Herrljunga Hylte Laholm Mariestad Svenljunga Töreboda Uddevalla Vänersborg	Färgelanda

Tabell 4: Genomsnittliga finansiella nyckeltal hos kommunerna i Västra Götaland och Hallands län 2018–2020

I denna tabell redovisas hur ett antal genomsnittliga finansiella nyckeltal har utvecklats för kommunerna Västra Götalands och Hallands län under 2018–2020. Förklaringar och definitioner av nyckeltalen återfinns i ett eget avsnitt i rapporten.

Nyckeltalen redovisas i procent om inget anges	2018	2019	2020
<i>Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter</i>	94,4	94,3	91,1
<i>Avskrivningar/skatteintäkter</i>	4,3	4,5	4,5
<i>Finansnetto/skatteintäkter</i>	-0,4	-0,5	-0,4
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	98,3	98,3	95,1
Skattefinansieringsgrad av investeringar	64	57	99
Investeringar/verksamhetens nettokostnader	12	12	12
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens bruttokostnader	1,4	1,4	4,1
Årets resultat/verksamhetens bruttokostnader	1,4	1,6	4,1
Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens bruttokostnader	2,4	1,9	2,3
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	20	20	23
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens bruttokostnader	-18	-21	-22
Kassalikviditet	103	102	111
Primärkommunal skattesats (kr)	21,62	21,63	21,69
Borgensåtagande/verksamhetens bruttokostnader	47	49	50
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens bruttokostnader	-0,4	-0,6	0,7

Tabell 5: Finansiella styrkor och svagheter hos kommunerna i Västra Götaland och Hallands län under 2020

Denna tabell försöker beskriva styrkor och svagheter hos de olika kommunerna utifrån perspektiven skattesats, resultatnivå samt kort och långsiktigt finansiellt handlingsutrymme. Modellen är subjektiv, men bygger på de kriterier kring god ekonomisk hushållning som har redovisats i analysen ovan. Tabellen ska ses som en beskrivning av finansiella förutsättningar i grova drag. Graderingen är gjord utifrån 2020 års räkenskaper.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde ¹⁾	Varken starkt eller svagt ¹⁾	Svagt värde ¹⁾
Skattesats 2020	21,30 kr eller lägre	21,31 till 21,70 kr	21,70 kr eller högre
För samtliga fem nyckeltal i denna tabell gäller att "ju högre upp i tabellen kommunen befinner sig desto starkare värde har kommunen på nyckeltalet".	Partille Varberg Mölndal Laholm Härryda Lerum Halmstad Ulricehamn Falkenberg Göteborg Tibro Öckerö Töreboda Lidköping Mariestad	Borås Karlsborg Kungsbacka Alingsås Kungälv Hylte Skara Tranemo Mark Tanum Essunga Hjo Bollebygd Skövde Vårgårda Stenungsund	Tjörn Vara Ale Strömstad Herrljunga Falköping Grästorps Sotenäs Tidaholm Götene Uddevalla Vänersborg Färgelanda Svenljunga Trollhättan Lilla Edet Lysekil Åmål Gullspång Mellerud Bengtstors Orust Dals-Ed Munkedal
Exempelvis: Partille har den lägsta skatten bland de kommuner som ligger i kolumnen med starkt värde längst till vänster. Den placeras därför högst upp till vänster.			

¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde¹⁾	Varken starkt eller svagt¹⁾	Svagt värde¹⁾
Resultatnivå 2020 (Resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader)	2,0% eller starkare Bengtsfors Laholm Mölndal Varberg Härryda Herrljunga Lidköping Ulricehamn Skövde Öckerö Kungsbacka Lerum Stenungsund Munkedal Trollhättan Borås Halmstad Dals-Ed Ale Skara Göteborg Tanum Vara Bollebygd Vänersborg Götene Svenljunga Karlsborg Strömstad Gullspång Alingsås Sotenäs Grästorp Vårgårda Kungälv Partille Tjörn Mariestad Lilla Edet Mark Orust Mellerud Falköping Töreboda Lysekil Falkenberg Tibro Tidaholm Uddevalla	1,99% till 1,0% Tranemo Hjo Hylte Essunga Åmål	0,99% eller svagare Färgelanda
Långsiktig resultatnivå 2018-2020 (Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under 3 år/verksamhetens bruttokostnader)	2,0% eller starkare Mölndal Grästorp Strömstad Munkedal Göteborg Borås Stenungsund Kungälv Ale Bollebygd Lidköping Götene Skövde Vara Härryda Karlsborg Kungsbacka Partille Halmstad Trollhättan Orust Lysekil Tibro Lerum Varberg Vänersborg Svenljunga Falköping Ulricehamn Bengtsfors Alingsås Laholm	1,99% till 1,0% Mark Tjörn Vårgårda Hjo Uddevalla Sotenäs Mariestad Herrljunga Tanum Falkenberg Tidaholm Lilla Edet Mellerud Öckerö Skara Tranemo Essunga Töreboda Åmål Dals-Ed	0,99% eller svagare Hylte Gullspång Färgelanda

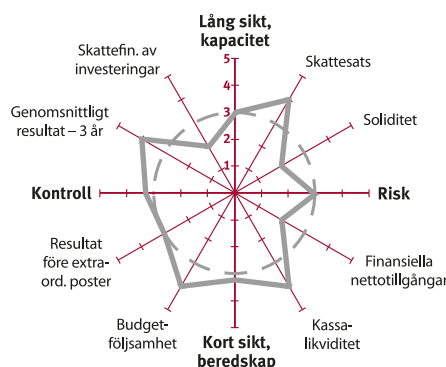
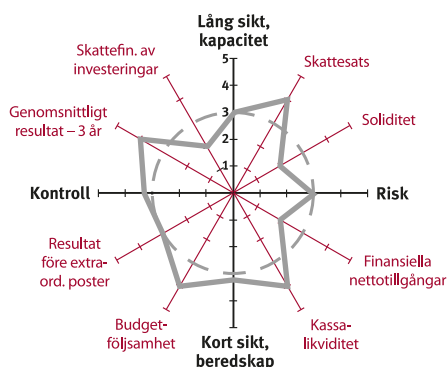
¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde ¹⁾	Varken starkt eller svagt ¹⁾	Svagt värde ¹⁾
Kortsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2020 (Kassalikviditet)	75% eller högre Lidköping Karlsborg Alingsås Åmål Skövde Götene Partille Mölndal Tibro Strömstad Halmstad Mark Sotenäs Munkedal Tjörn Grästorp Laholm Bengtsfors Öckerö Trollhättan Orust Kungälv Härryda Lerum Bollebygd Lysekil Ulricehamn Stenungsund Lilla Edet Svenljunga Skara Tanum Vårgårda Essunga Mellerud Hylte	74,9% till 55% Tidaholm Dals-Ed Gullspång Kungsbacka Herrljunga Tranemo Ale Mariestad Vänersborg Färgelanda Töreboda Falköping	54,99% eller lägre Vara Falkenberg Borås Hjo Varberg Uddevalla Göteborg
Långsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2020 (Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser)	30% eller högre Halmstad Mölndal Mark Ulricehamn Herrljunga Lidköping Partille Sotenäs Tidaholm Tibro Laholm Götene Kungsbacka Härryda Karlsborg Svenljunga Ale Essunga Trollhättan	29,99% till 0% Skövde Strömstad Bollebygd Vara Tranemo Töreboda Varberg Vänersborg Borås Hjo Lerum Munkedal Stenungsund Bengtsfors Göteborg Öckerö Dals-Ed Falkenberg Falköping Alingsås Grästorp Kungälv Skara Mellerud Uddevalla Vårgårda Tanum Tjörn Hylte Lysekil Orust Åmål Mariestad	-0,1% eller svagare Färgelanda Lilla Edet Gullspång

¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

Så tolkar du den finansiella profilen!

Den finansiella profil i form av ett så kallat spindeldiagram som används i denna rapport för att beskriva kommunens finansiella ställning, innehåller åtta olika nyckeltal och fyra viktiga finansiella perspektiv. Nedan görs en beskrivning av de olika delarna i profilen. De beskrivna delarna är markerade med rött. Profilen i exemplet är fingerad.

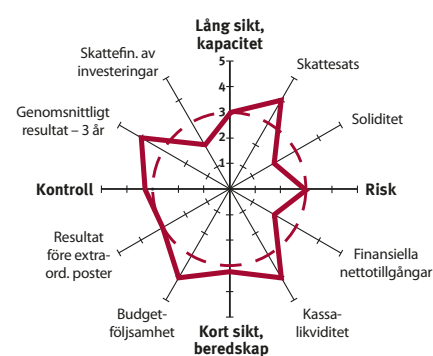
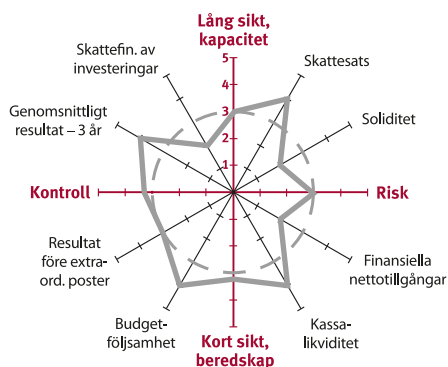

Åtta nyckeltal

Diagrammet innehåller åtta nyckeltal redovisade på åtta axlar. Nyckeltalen speglar olika dimensioner av den analyserade kommunens finansiella situation och utveckling. Vissa nyckeltal är relaterade till verksamhetens kostnader för att de skall kunna jämföras mellan olika kommuner. Nyckeltalen beskrivs på sidan 21.

Skalan

Skalan. Diagrammet har skalan 1–5. Poängskalan är relativ. I vår analys av kommunerna i Västra Götaland och Halland (55 st) fördelades poängen enligt följande: Kommunerna med de fem starkaste observationerna inom varje nyckeltal fick en femma, de elva följande en fyra, de 24 därpå en trea, de elva därefter en tvåa och de fem svagaste fick en etta. Poängen har således fördelats enligt en normalfördelningskurva.

Fyra axlar/perspektiv

Diagrammet innehåller fyra axlar som ska ge en samlad bedömning av fyra viktiga finansiella perspektiv. Varje perspektiv/axel är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast intill axeln. Samtliga fyra nyckeltal väger lika tungt i bedömningen. Exempelvis är Risk summan av nyckeltalen primärkommunal skatt, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Poäng och genomsnitt

Den heldragna linjen visar de olika poäng som den analyserade kommunen har fått för varje enskilt nyckeltal resp. för de fyra sammanvägda axlarna. Den streckade ringen i mitten visar trean i den analyserade gruppen. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt. Den heldragna linjen redovisar den finansiella profilen för den analyserade kommunen.

Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen

De fyra perspektiven

Den finansiella profilen som redovisas i denna rapport innehåller fyra perspektiv som är viktiga ur ett övergripande finansiellt perspektiv. Dessa fyra är: Kontrollen över finansiella utvecklingen, långsiktig handlingsberedskap, riskförhållande och kortsiktig handlingsberedskap. Varje aspekt mäts via de fyra närmaste liggande nyckeltal i profilen. Detta innebär att varje nyckeltal i den finansiella profilen ingår i två perspektiv.

Långsiktig handlingsberedskap – Det första perspektivet handlar om att redovisa vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt i förhållande till övriga kommuner i grupperna. Alla perspektiv i profilen är relaterade till hur kommunen befinner sig i förhållande övriga kommuner i grupperna. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Kortsiktig handlingsberedskap – Det andra perspektivet redovisar vilken finansiell motståndskraft kommunen har på kort sikt. Det närmaste 1–2 åren fokuseras. I perspektivet ingår nyckeltalen finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet och resultat före extraordinära poster.

Risikförhållande – Med tredje perspektivet risk avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Kontroll över det finansiella utvecklingen – med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur kommunen klarar av att kontrollera sitt finansiella resultat. I perspektivet ingår nyckeltalen budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Finansiella nyckeltal

Här följer beskrivningar av de i texten och profilerna förekommande finansiella nyckeltalen.

Borgensåtagande – redovisar de borgensåtaganden som kommunen redovisar inom linjen. Borgensåtagandena divideras med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Borgensåtagandena ingår inte i den finansiella profilen.

Budgetföljsamhet – nämndernas budgetavvikelse exklusive kommuncentrala finansiella poster som divideras med verksamhetens bruttokostnader. För att erhålla högsta betyg i profilen, skall budgetavvikelsen vara så liten som möjligt. Positiv budgetavvikelse medför dock minst en 3:a.

Finansiella nettotillgångar – omfattar alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt (omsättningstillgångar + långfristiga fordringar + långfristiga placeringar – kortfristiga och långfristiga skulder). Måttet divideras med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Måttet speglar en tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmått och soliditet. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”.

Kassalikviditet – ett mått på hur god kommunens kortsiktiga betalningsberedskap är. Måttet räknas fram genom att likvida medel och kortfristiga fordringar divideras med kortfristiga skulder. Nyckeltalet innefattar inte lager och förråd.

Nettokostnadsandelen – visar hur stor andel av skatteintäkterna och de generella statsbidragen som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto. 100% innebär att skatteintäkter och generella statsbidrag precis täcker den löpande driften.

Investeringsvolym – Årets investeringar har ställts i förhållande till verksamhetens nettokostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna emellan.

Resultat före extraordinära poster – summan av kommunens samtliga intäkter och kostnader under året exklusive extraordinära poster (poster av engångskaraktär som uppgår till väsentligt belopp och inte har med den ordinarie verksamheten att göra). Resultatet har dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna göras mellan de analyserade kommunerna.

Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren – beskriver kommunens genomsnittliga resultat under de tre senaste åren. Resultatet har dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser mellan de analyserade kommunerna ska kunna göras.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna – beskriver hur stor andel av årets investeringar som kommunen kan finansiera med egna medel i form av återstående skatteintäkter. Egna medel räknas fram genom att resultatet före extraordinära poster tillförs årets avskrivningar. Kallas ibland självfinansieringsgrad.

Soliditet – eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme.

Finansiella profiler för Melleruds kommun

Syftet med den här analysen är att redovisa var Mellerud kommun befinner sig och hur kommunen har utvecklats finansiellt under 2018–2020 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götaland och Hallands län. Detta görs i form av en finansiell profil, vars uppgift är att spegla starka och svaga sidor hos den granskade kommunen i förhållande till kommunerna i länen.

Vad är den finansiella profilen?

Utgångspunkten för analysen, som presenteras på de följande sidorna, är de finansiella profiler i form av polärddiagram som redovisas nedan på denna sida. De innehåller åtta finansiella nyckeltal och fyra perspektiv som är viktiga när en kommuns ekonomi analyseras. De åtta nyckeltalen är skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, det genomsnittliga resultatet under de tre senaste åren och skattefinansieringsgrad av investeringarna. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. En mer djuplodad förklaring av ”nyckeltal” och ”perspektiv” finns under avsnittet i denna rapport som förklarar den finansiella profilen.

Genom att ta fram finansiella profiler för Mellerud kommun för 2018–2020 kan man på ett översiktligt sätt fastställa vilken finansiell utveckling och ställning kommunen hade i förhållande till övriga kommuner i länen under de tre granskade åren. Den finansiella profilen är relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en 5:a i profilen har man visserligen det starkaste värdet för nyckeltalet i det granskade länen, men värdet kan behöva förbättras för att nå till exempel god ekonomisk hushållning. Generellt gäller dock att om kommunen får en 4:a eller en 5:a för ett nyckeltal, är styrkan på nyckeltalet oftast tillfredsställande. Vill du veta mer om den finansiella profilen, finns ett särskilt avsnitt i denna rapport som förklarar profilens konstruktion och uppbyggnad.

Inledningsvis i denna analys analyseras hur de åtta nyckeltal som ingår i den finansiella profilen har utvecklats över tid

både för Mellerud och snittet i länen. Därefter följer en kortfattad analys av hur de fyra perspektiven i profilen har förändrats för kommunen mellan 2018 och 2020. Till sist ges en avslutande kommentar till Melleruds finansiella ställning och utveckling under de tre senaste åren.

Finansiella nyckeltal under 2018–2020

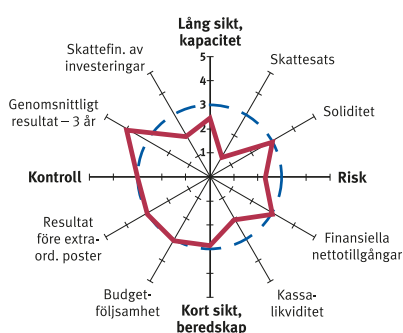
Resultat före extraordinära poster

Kommuner ska sedan år 1992 bedriva sin verksamhet enligt god ekonomisk hushållning. En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv är att balansen mellan kommunens löpande intäkter och kostnader är god.

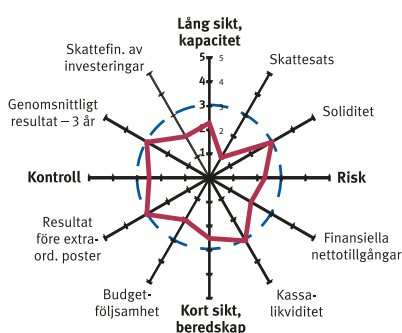
Ett mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Detta benämns också som resultat efter finansiella poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens kostnader ligga mellan 2% och 3% över en längre tidsperiod. Med en sådan resultatnivå klarar en genomsnittlig kommun av att finansiera större delen av sina investeringar med skatteintäkter, vilket i sin tur leder till att kommunen kan behålla sin finansiella handlingsberedskap på kort och lång sikt. För expansiva kommuner med stor investeringsvolym bör resultatet i de flesta fall ligga på mellan 3% och 5% om kommunens finansiella handlingsutrymme ska behållas. För kommuner med befolkningsminskning kan det däremot räcka med 1–2% i resultat.

Melleruds kommun redovisade under 2018 och 2019 ett resultat före extraordinära poster i förhållande till verksam-

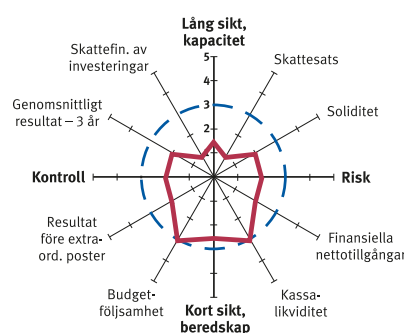
Mellerud 2018

Mellerud 2019

Mellerud 2020

hetens kostnader på 0,7%. Det förbättrades till 2,1% under 2020. Det innebar en förbättrad resultatnivå under perioden med 1,4 procentenheter.

För kommunerna i länen uppgick motsvarande genomsnittligt resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader till 1,4% under 2018 och 2019. Under 2020 förbättrades det till 4,1%. Det innebar en förbättrad resultatnivå med 2,7 procentenheter om 2018 och 2020 jämförs med varandra. Det är en samma utveckling som syns i det flesta andra granskade län i Sverige.

En viktig förklaring till det förbättrade resultatet under 2020 i länen och i många enskilda kommuner var att kommunsektorn erhöll generella och riktade statsbidrag för att hantera Covid-19. För många kommuner innebar också Covid-19 minskade kostnader inom vård- och omsorg i form av mindre antal hemtjänsttimmar och verksamhet på äldreboende. Även ett minskat resande och minskade utbildningskostnader var exempel på hur resultatet påverkas positivt av Covid-19. Tillfälliga statsbidrag och tillfälligt minskade kostnader förklarar i princip hela resultatförbättringen under perioden. Det underliggande löpande resultatet låg ganska konstant under perioden.

Slutsatsen av ovanstående är att Mellerud uppvisade en svagare resultatutveckling mellan 2018 och 2020 och ett lägre resultat under 2020 jämfört med snittet i länen. Mellerud redovisade under 2020 det 10:e svagaste resultatet i länen. Detta innebar en 2:a i den finansiella profilen, vilket var en försvagning jämfört med 2018 och 2019, då kommunen fick 3:or.

Mellerud redovisade under de tre senaste åren mellan 2018 och 2020 ett genomsnittligt resultat per år i förhållande till verksamhetens kostnader på 1,2%, vilket inte anses uppfylla kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Snittet i länen under perioden uppgick till 2,3% per år. Melleruds genomsnittliga resultat under de tre senaste åren på 1,2% gav en 2:a i den finansiella profilen under 2020, vilket var en försvagning jämfört med 2018 och 2019, då kommunen fick en 4:a respektive en 3:a.

Investeringar

Investeringsvolymen ingår inte som nyckeltal i den finansiella profilen, men den är viktig att lyfta fram i analysen. Detta eftersom investeringarna till viss del förklarar utvecklingen för flera balansräkningsorienterade nyckeltal, som exempelvis soliditet och finansiella nettotillgångar. Dessa nyckeltal återfinns i profilen.

För att investeringsvolymen skall bli jämförbar mellan kommunerna i länen har investeringarna relaterats till verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger numera under en längre period runt 9–10%, när det gäller detta nyckeltal. Variationerna mellan enskilda år är dock oftast stora, speciellt i mindre kommuner, där större investeringar kraftigt påverkar de enskilda åren. Nyckeltalet kan också påverkas om en kommun har mycket av sin investeringstyngda verksamhet i bolagsform.

Relateras Melleruds investeringar till verksamhetens nettokostnader framgår det att kommunen investerade för 14%

under 2018 och 22% under 2019. Under 2020 sjönk investeringsvolymen till 16%. Detta gav ett genomsnittligt värde för Mellerud på drygt 17% per år under perioden.

Genomsnittsvärdet för länen uppgick till 12% för samtliga de tre granskade åren. Detta gav förstå ett genomsnittligt värde för länen på 12% per år under perioden. Detta innebär att Mellerud sammanlagt under de tre åren mellan 2018 och 2020 hade en investeringsvolym som var högre jämfört med snittet i länen.

En genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år mellan 2018 och 2020 för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län ligger något högre jämfört med de flesta andra län där finansiella profiler också har tagits fram. Det flesta län ligger runt 10–11% per år, förutom förortskommuner och storstäder som i allmänhet ligger på en högre investeringsvolym, runt 12–14%.

Investeringsvolymen har ökat under de senaste åren i svenska kommuner och en förklaring till detta är att de större investeringar som gjordes under 1960- och 1970-talen i infrastruktur och lokaler nu måste ersättas. I många kommuner ökar också befolkningen, vilket kräver nya investeringar i skolor med mera.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna

När kommunens löpande driftverksamhet har finansierats, bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet ”skattefinansieringsgraden av investeringarna”. Redovisades ett värde för nyckeltalet på 100% eller mer, innebär det att kommunen kunde skattefinansiera samtliga investeringar som genomfördes under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100% kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka kommunens likviditet.

Ett värde under 100% innebär att kommunen antingen måste använda sin likviditet och/eller via ökade skulder finansiera sina investeringar. Detta försvagar kommunens finansiella handlingsutrymme och innebär att framtida generationers konsumtionsutrymme påverkas. Det är dock viktigt att nyckeltalet studeras över en längre tidsperiod för få en sammanhållen bild av utvecklingen. Enskilda år kan påverkas av stora enskilda investeringar, speciellt i mindre kommuner.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna behöver inte alltid ligga över 100%, utan en lämplig nivå beror lite på vilket finansiellt handlingsutrymme kommunen har. Det finns ett antal kommuner med god finansiell kapacitet och de kan periodvis öka sin skuldsättning. För de flesta svenska kommuner krävs dock en god skattefinansieringsgrad av investeringarna, närmare 100%, så att inte skulderna ökar mer inför framtiden och därigenom minskar framtida skattebetalares konsumtionsutrymme.

För länens kommuner uppgick den genomsnittliga skattefinansieringsgraden av årets investeringar till 64% samt 57% och 99% under de tre åren mellan 2018 och 2020. Detta gav en genomsnittlig länsstatistik på 73% under de tre senaste åren.

Melleruds skattefinansieringsgrad av investeringarna uppgick under samma period till 37%, 23% och 44% respektive år. Det innebar en genomsnittlig skattefinansieringsgrad på 34%. Melleruds skattefinansieringsgrad var klart lägre än länens snitt under perioden. Förklaringen till detta var både en investeringsvolym som var högre än snittet och ett resultat var lägre än snittet i länen under perioden.

Ovanstående innebär att Mellerud under perioden inte kunde finansiera samtliga sina investeringar med skatteintäkter. Detta bidrog till ett försvagat finansiellt handlingsutrymme i form av lägre finansiella nettotillgångar. De föll från -27% till -45%. Mer om detta längre fram i rapporten.

Poängen för skattefinansieringsgraden av investeringarna har under perioden för Mellerud försvagats från 2:or under 2018 och 2019 till en 1:a under 2020.

Soliditet inklusive pensionsavsättningar och löneskatt inom linjen

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. Detta ökar kommunens framtida finansiella handlingsutrymme. I denna rapport används ”soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt” för att få med de pensionsförpliktelser inklusive löneskatt som återfinns som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Detta mått ger en mer korrekt bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Mellerud hade 2020 en soliditet som var lägre jämfört med snittet i länen. Soliditeten inklusive samtliga pensionsför-

pliktelser och särskild löneskatt uppgick till 15% för Mellerud, medan snittet i länen låg på 23%.

Mellan 2018 och 2020 uppvisade Mellerud utvecklingsmässigt en svagare trend än snittet i länen. Kommunen redovisade samma soliditet mellan 2018 och 2020. Den låg på 15%. Den genomsnittliga soliditeten i länen förbättrades med 3 procentenheter, från 20% till 23%. En viktig förklaring till ökningen av soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser i länen var att pensionsförpliktelserna utanför balansräkningen sjönk under perioden.

Mellerud hade 2020 den 13:e svagaste soliditeten av 55 kommuner i länen. Detta innebar en 2:a i den finansiella profilen, vilket var en försvagning jämfört med under 2018 och 2019, då kommunen fick 3:or.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. Det speglar relationen mellan kommunens omsättningstillgångar exklusive lager och kortfristiga skulder. Det är viktigt att kassalikviditeten analyseras tillsammans med soliditetens utveckling. En ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Nyckeltalet innefattar inte exploateringstillgångar och förråd som har bokförts som omsättningstillgångar.

Mellan 2018 och 2020 förbättrades Melleruds kassalikviditet med 36 procentenheter från 63% till 99%. Den genomsnittliga kassalikviditeten bland kommunerna i länen förbättrades under perioden med 8 procentenheter från 103% till

Finansiella nyckeltal

Nyckeltalen redovisas i procent om inget annat anges

	2018		2019		2020	
	Västra Götaland och Halland	Melleruds kommun	Västra Götaland och Halland	Melleruds kommun	Västra Götaland och Halland	Melleruds kommun
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	94,4	94,5	94,3	94,7	91,1	92,8
Avskrivningar/skatteintäkter	4,3	4,2	4,5	4,1	4,5	4,2
Finansnetto/skatteintäkter	-0,4	0,4	-0,5	0,4	-0,4	0,5
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	98,3	99,0	98,3	99,1	95,1	97,5
Skattefinansieringsgrad av investeringar	64	37	57	23	99	44
Investeringar/verksamhetens nettokostnader	12	14	12	22	12	16
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader	1,4	0,7	1,4	0,7	4,1	2,1
Årets resultat/verksamhetens kostnader	1,4	0,7	1,6	0,7	4,1	2,1
Genomsnittligt resultat för extraordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens kostnader	2,4	3,6	1,9	1,7	2,3	1,2
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	20	15	20	14	23	15
Primärkommunal skattesats (kr)	21,62	22,60	21,63	22,60	21,69	22,60
Kassalikviditet	103	63	102	87	111	99
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader	-18	-27	-21	-38	-22	-45
Borgensåtagande/verksamhetens kostnader	47	23	49	23	50	21
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens kostnader	-0,4	-0,9	-0,6	-1,2	0,7	-0,7

111%. Detta innebar att likviditeten under perioden i Mellerud utvecklades starkare än snittet i länen, men låg på en något lägre nivå under 2020.

Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100% för kassalikviditeten. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. I kommunernas kortfristiga skulder ingår emellertid en semesterlöneskuld som utgör cirka 30–40% av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. Detta innebär att en nivå på över 60% tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen för kommuner med ett normalt likviditetsflöde. Melleruds nivå på 99% innebär att kommunen med råge klarar av att finansiera oväntade finansiella utgifter på kort sikt utan att behöva låna och detta är en trygghet som är viktig för en kommun.

Melleruds likviditetsutveckling och -nivå innebär att kommunen i den finansiella profilen under den granskade perioden förbättrade sin poäng från en 2:a under 2018 till 3:or under 2019 och 2020.

Det är dock viktigt att kassalikviditeten studeras ihop med nyckeltalet soliditet, eftersom kassalikviditeten kan förbättras via upplåning. Detta stärker kommunens kortsiktiga betalningsberedskap, men försvagar samtidigt den långsiktiga betalningsberedskapen. För Mellerud förbättrades kassalikviditeten, medan soliditeten förblev oförändrad under perioden.

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på 10 till 20 års sikt, nämligen långfristiga fordringar och placeringar, omsättningstillgångar samt kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa relateras sedan till verksamhetens kostnader för att det skall bli jämförbart mellan kommunerna emellan. Måttet är intressant, eftersom det speglar den finansiella handlingsberedskap som ligger någonstans mellan det kortsiktiga kassalikviditetsmålet och det långsiktiga soliditetsmålet. Till skillnad från många andra balansräkningsinriktade mått elimineras vidareutlåning inom koncernen i nyckeltalet, eftersom såväl fordrings- som skuldsidan inkluderas i måttet.

En kommun med goda finansiella nettotillgångar karaktäriseras ofta också av en god soliditet, men det finns också kommuner som har goda finansiella nettotillgångar även om soliditeten är mer genomsnittlig. Dessa utmärks då av att kommunen har en stor del av sina tillgångar i långfristiga fordringar och omsättningstillgångar. Kommuner som sålt delar av sina anläggningstillgångar inom koncernen utmärks oftast av goda finansiella nettotillgångar.

Kommuner med svaga finansiella nettotillgångar har på motsvarande sätt oftast också en svag soliditet, men det finns ett antal kommuner som har genomsnittlig soliditet även om kommunen uppvisar svaga finansiella nettotillgångar. Då gäller att de har en stor andel av sina tillgångar i bundna anläggningstillgångar.

Mellerud försvagade under perioden sina finansiella nettotillgångar i relation till verksamhetens kostnader med 18

procentenheter från –27% till –45%. Nivån på måttet innebär att kommunens skulder överstiger kommunens finansiella tillgångar. Genomsnittet i länen för finansiella nettotillgångar i relation till verksamhetens kostnader försvagades med 4 procentenheter från –18% till –22%. Ställs detta mot Melleruds utveckling innebär det att kommunen för nyckeltalet, under den granskade perioden, tappade från en 3:a till en 2:a i profilen.

Skattesats

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i länen, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktssidan genom ett ökat skatteuttag. Det är samtidigt viktigt att klargöra att det redovisade betraktelsesättet är tämligen pragmatiskt och därmed kan ha begränsad betydelse i praktiken. Storleken på skatteuttaget är ju till stor del en ideologisk fråga.

Melleruds skattesats låg 2020 på 22,60 kronor. Det var 91 öre högre än genomsnittet bland Västra Götaland och Hallands läns kommuner, vilket uppgick till 21,69 kronor. Mellerud hade under 2020 den 5:e högsta skatten i länen. Detta innebär att kommunen fick en 1:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under 2018 och 2019.

Den genomsnittliga skattesatsen i länen ökade under 2018 till 2020 med 7 öre från 21,62 kronor till 21,69 kronor på grund av skattehöjningar i Mölndal, Mark, Falköping, Grästorp, Götene, Skara, Vårgårda, Skövde och Trollhättan. Orust sänkte sin skatt under perioden.

Skatten varierade under 2019 mellan 19,96 kr och 23,63 kr i de olika kommunerna. Lägst primärkommunal skatt hade Partille med 19,96 kr följt av Varberg med 20,33 kr. Högst skatt hade Munkedal med 23,63 kr, följt av Dals-Ed med 23,21 kr.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamheten är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Forskning visar att ju lägre budgetavvikelse kommunen redovisar, desto större möjlighet har organisationen att kontrollera sin ekonomi.

När det gäller budgetföljsamhet, mäts den i driftsredovisningen mot ”nämndernas resultat exklusive centralt redovisade verksamhetsrelaterade finansiella poster. Avvikelsen ställs sedan i relation till verksamhetens kostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna i länen. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. En avvikelse på plus eller minus 1% utgör normalt inga större problem, utan det är stora negativa budgetavvikelser på nämndnivå som bör undvikas.

För Mellerud uppgick detta mått 2020 till –0,7%, vilket var lägre budgetavvikelse än under 2019, då avvikelsen var –1,2%. Under 2018 redovisades avvikelse på –0,9%.

Den genomsnittliga budgetavvikelsen i länen blev positivare under den studerade treårsperioden. Relateras budgetavvikelsen till verksamhetens kostnader uppgick avvikelsen till –0,4% under 2018, för att falla till –0,6% under 2019. Under 2020 noterades en positiv budgetavvikelse på 0,7%.

Under 2020 redovisade 30% kommunerna en negativ budgetavvikelse, vilket skall jämföras med 58% av kommunerna under 2019 och 62% kommuner under 2018. En förklaring till den mer positiva budgetavvikelsen torde vara att många nämnder hade lägre kostnader än budgeterat på grund av covid-19 pandemin.

Poängen för budgetföljsamhet har för Mellerud under perioden varierat mellan en 3:a till en 2:a. Under 2020 fick kommunen en 3:a.

Den finansiella profilens utveckling 2018–2020

Den finansiella profilen innehåller, förutom åtta nyckeltal, också fyra perspektiv som var för sig är viktiga när en kommuns finansiella ställning och utveckling analyseras. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Perspektivens poäng utgörs av de fyra nyckeltalen som är placerade närmast perspektivet i den finansiella profilen. Det innebär att varje nyckeltal i profilen ingår i två olika perspektiv.

Melleruds finansiella profil visade att kommunen under 2020 låg under genomsnittet för samtliga fyra perspektiv. De fyra perspektiven är kontroll över det finansiella resultatet, riskförhållande samt lång- och kortsiktig handlingsberedskap.

Kommunens poäng för samtliga fyra perspektiv försvagades också under perioden.

Förklaringen till ovanstående förändringar var att poängen för de fem nyckeltalen, soliditet, finansiella nettotillgångar, resultat före extraordinära poster, det genomsnittliga resultatet under de tre senaste åren och skattefinansieringsgrad av investeringarna, försvagades under perioden.

Ett nyckeltal, kassalikviditet, förbättrades under perioden.

De övriga två nyckeltalen i profilen, skattesats och budgetföljsamhet, förblev poängmässigt oförändrade under perioden.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Melleruds finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterade i en försvagad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länen, hade Mellerud vid utgången av 2020 ett svagare utgångsläge än under 2018.

Avslutande kommentar

Mellerud har ett ansträngt finansiellt läge. Resultatnivå exklusive jämförelsestörande engångsposter bör de närmaste åren uppgå till minst 3% i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta förväntade framtida utmaningar. På grund av de stora jämförelsestörande engångsposterna de senaste åren blir det extra viktigt att mäta detta resultatmål exklusive dessa jämförelsestörande engångsposter!

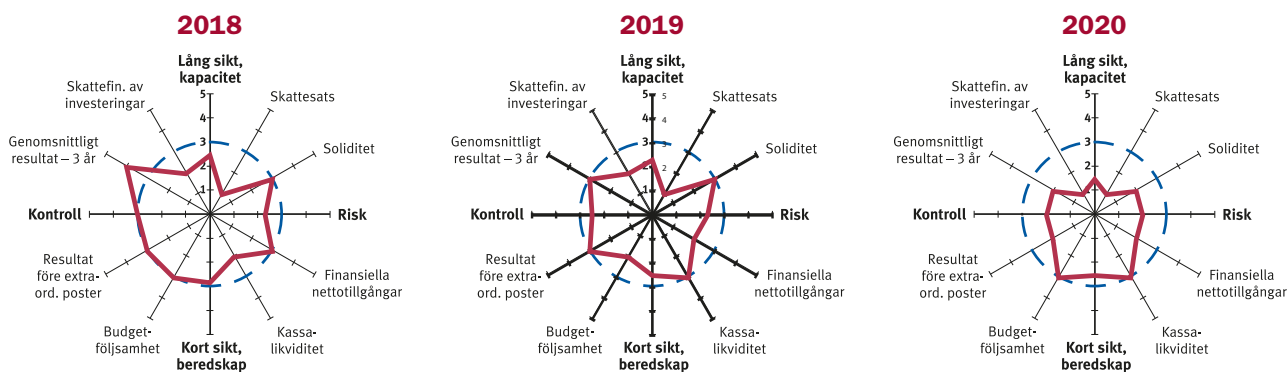
Det är nämligen viktigt att de höga resultatnivåerna för kommunerna under 2020 tolkas på rätt sätt. De förklaras som tidigare nämnts av ökade statsbidrag och tillfälligt minskade kostnader för Covid-19. Det underliggande resultat har i de flesta kommunerna inte förbättrats och det är viktigt att beakta i den finansiella analysen!

Därför av största vikt att Mellerud fortsätter med att arbeta med att skapa ett finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar och ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare. Vi vet också att Coronakrisen kommer påverka framtiden i form av minskade skatteintäkter och ökade kostnader för till exempel försörjningsstöd.

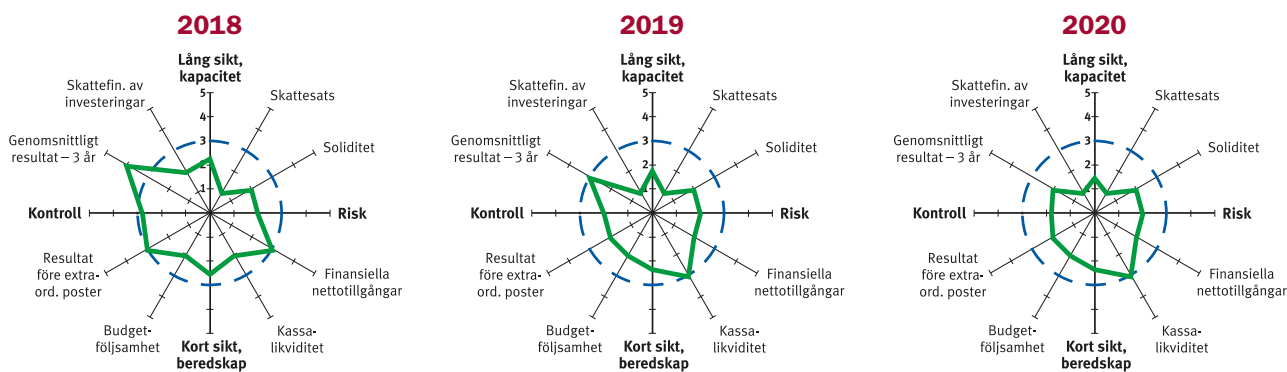
Med största säkerhet kommer inte skatteunderlagets tillväxt att räcka för att möta uppräknade faktorer. En viktig del för att minimera skattehöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra kvalitativa analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter.

Finansiella profiler för Melleruds kommun...

...i förhållande till Västra Götaland och Hallands län

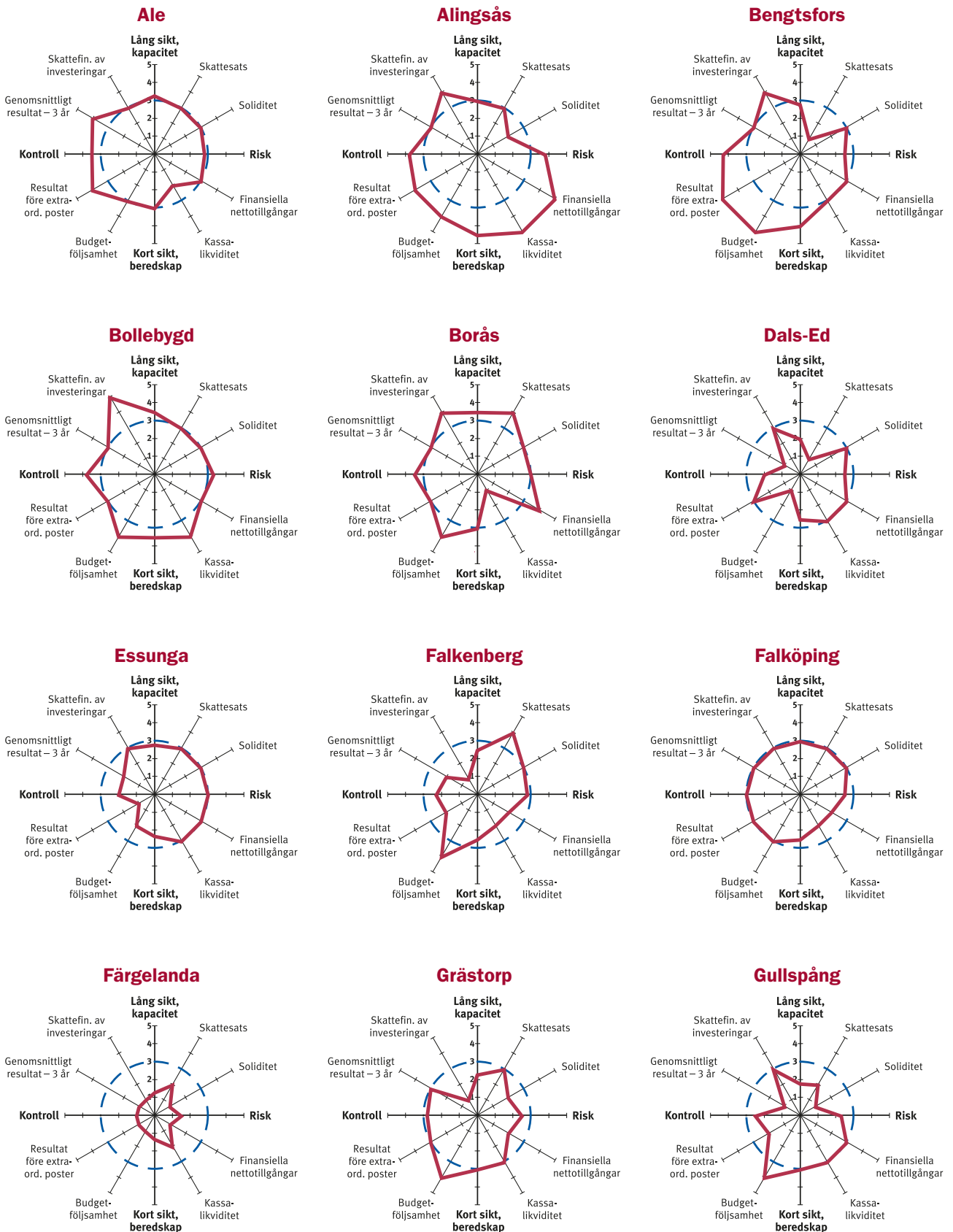

...i förhållande till riket

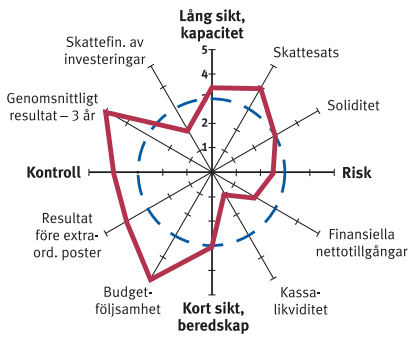

Finansiella profiler 2020

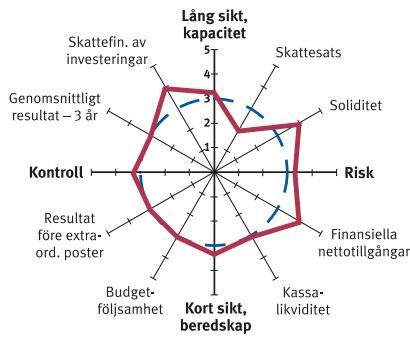
Kommunerna i Västra Götaland och Hallands län

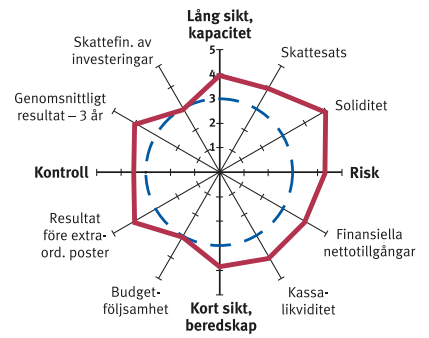
Göteborg

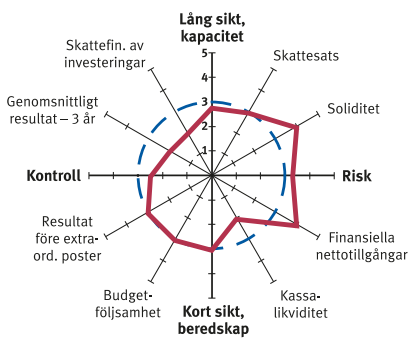
Götene

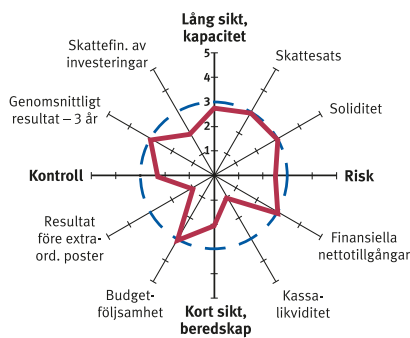
Halmstad

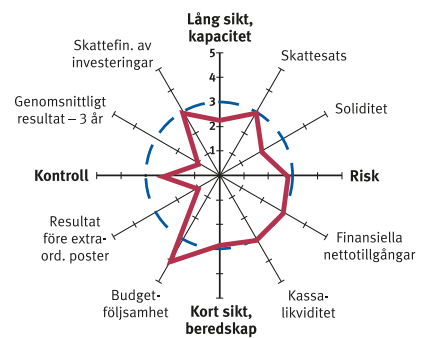
Herrljunga

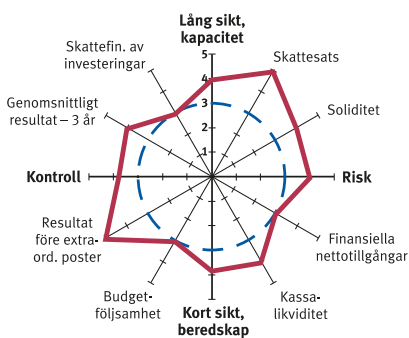
Hjo

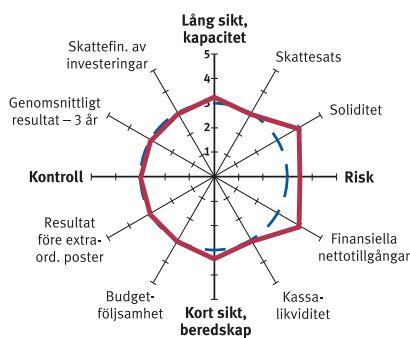
Hylte

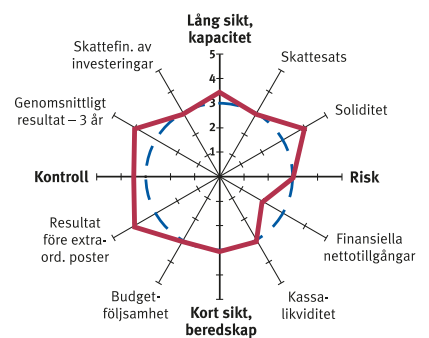
Härryda

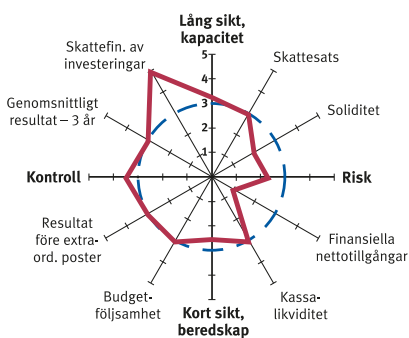
Karlsborg

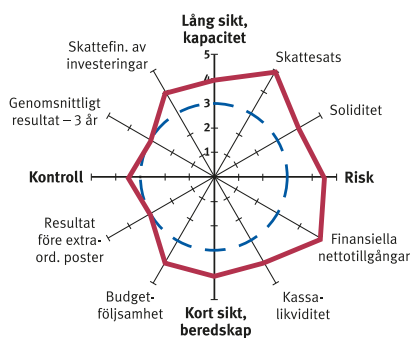
Kungsbacka

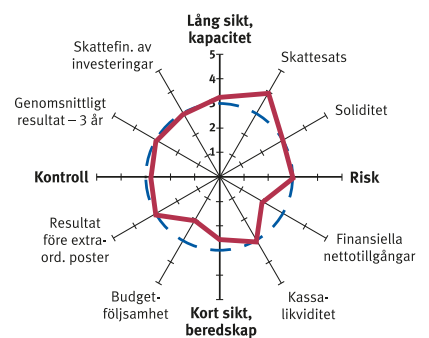
Kungälv

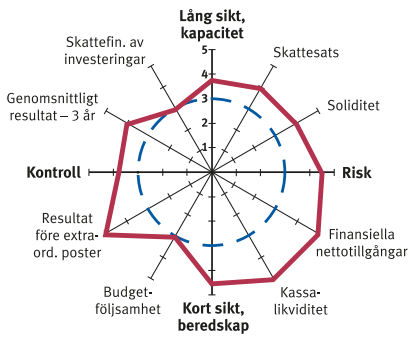
Laholm

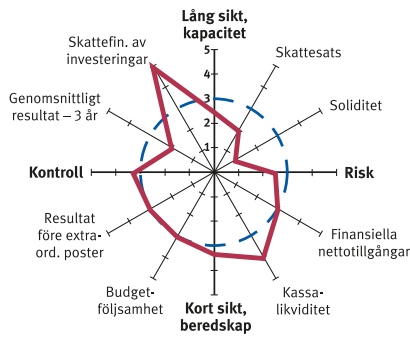
Lerum

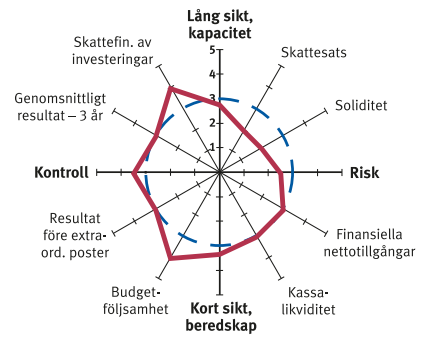
Lidköping

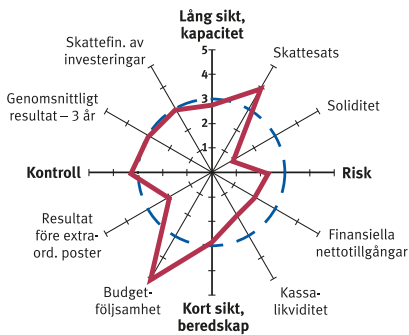
Lilla Edet

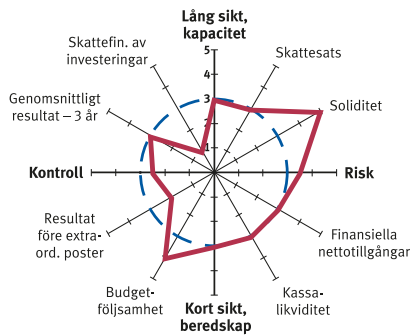
Lysekil

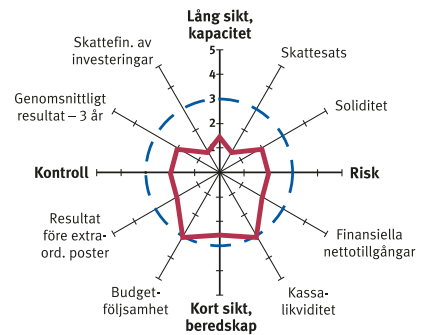
Mariestad

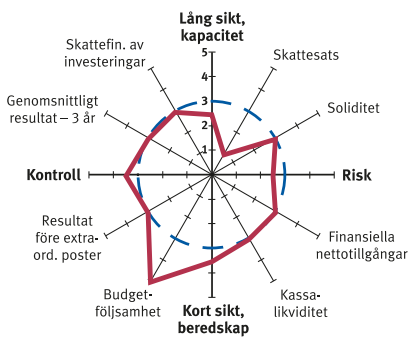
Mark

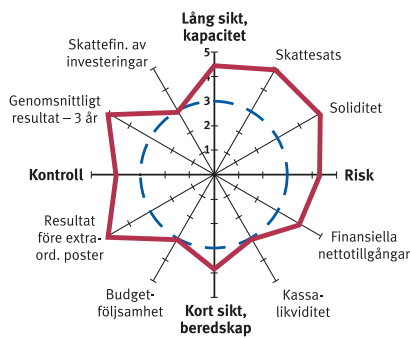
Mellerud

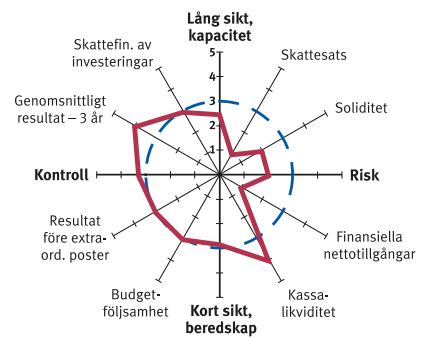
Munkedal

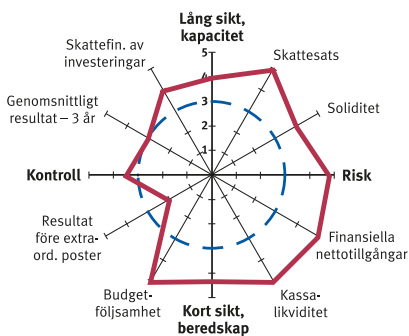
Möndal

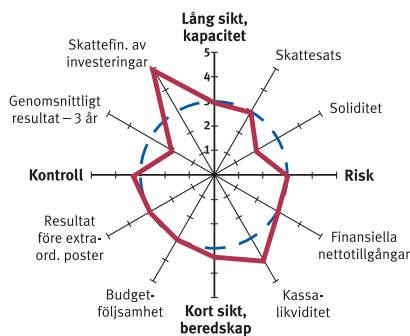
Orust

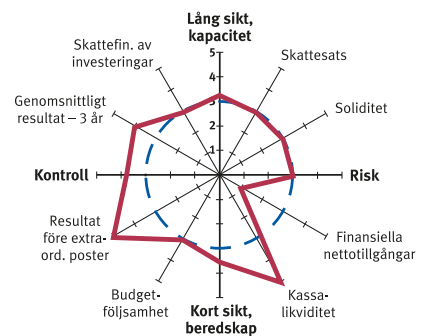
Partille

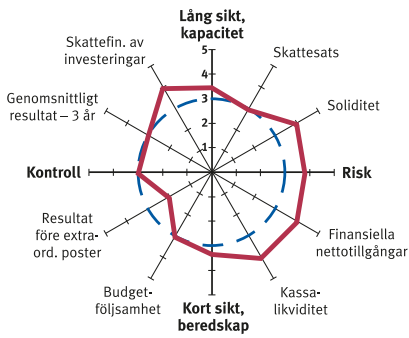
Skara

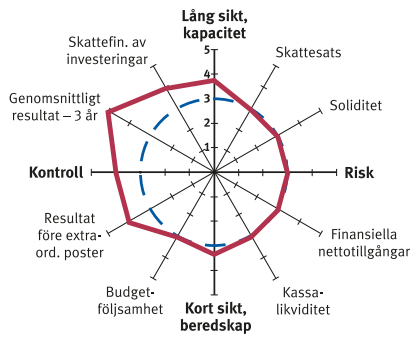
Skövde

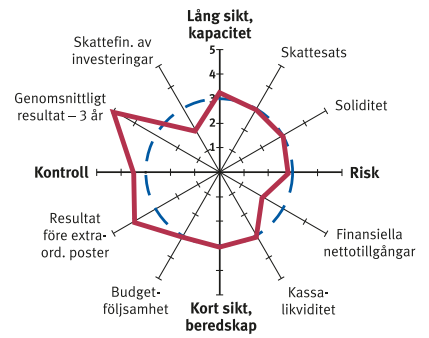
Sotenäs

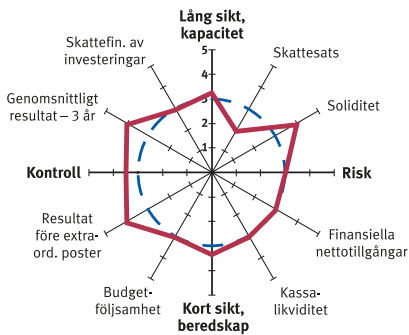
Stenungsund

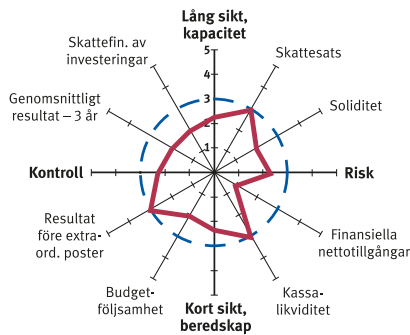
Strömstad

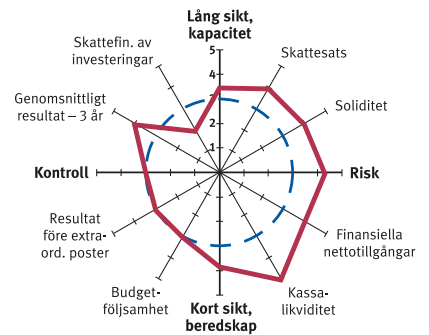
Svenljunga

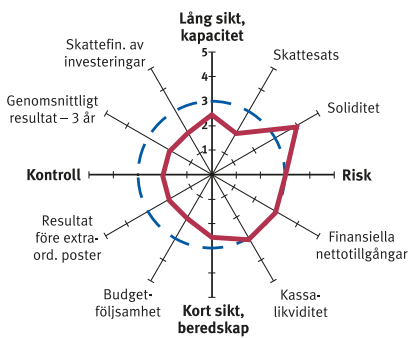
Tanum

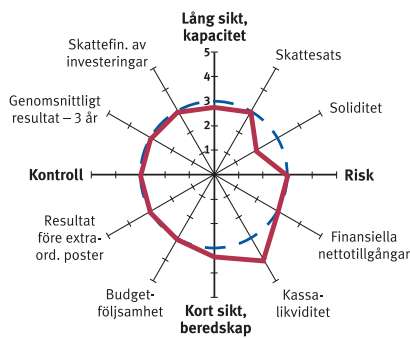
Tibro

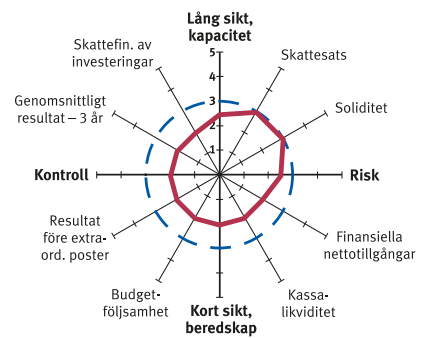
Tidaholm

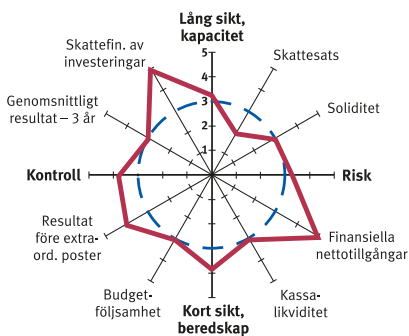
Tjörn

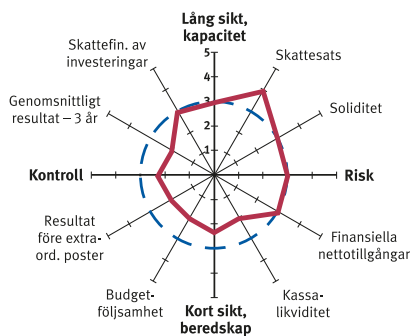
Tranemo

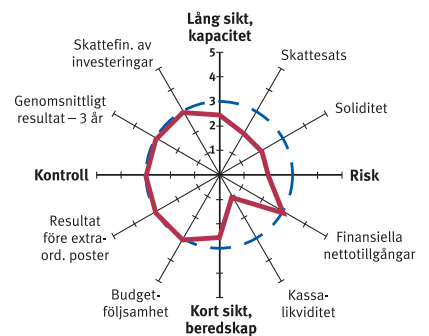
Trollhättan

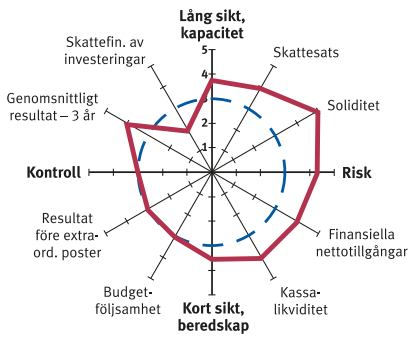
Töreboda

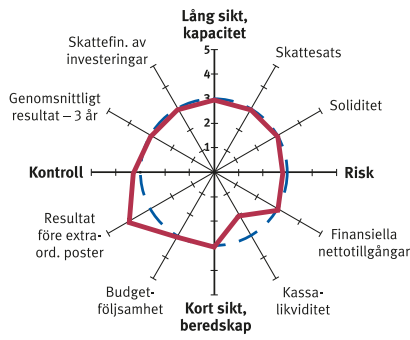
Uddevalla

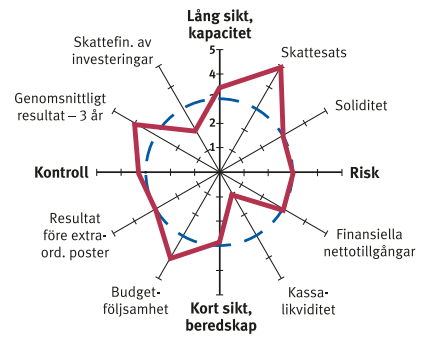
Ulricehamn

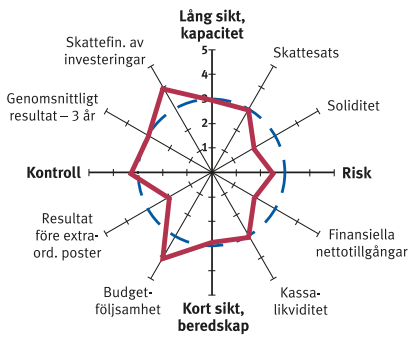
Vara

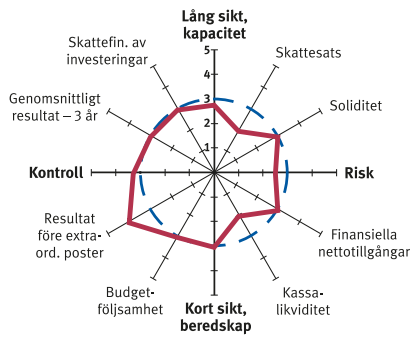
Varberg

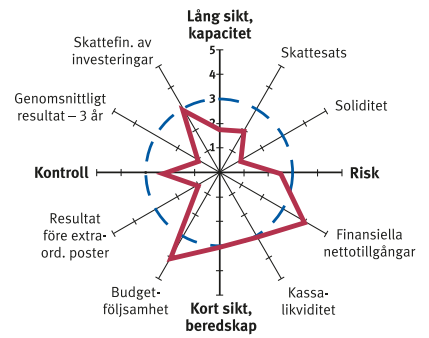
Vårgårda

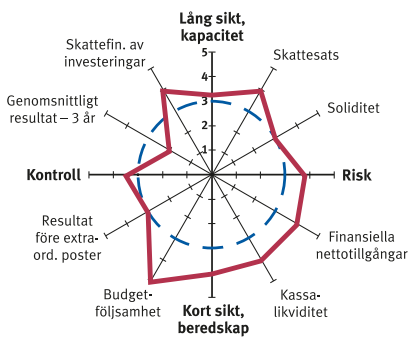
Vänernborg

Åmål

Öckerö

Finansiella nyckeltal 2020

Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader (%)	
Ale	6,0
Alingsås	4,9
Bengtstors	9,4
Bollebygd	3,1
Borås	3,5
Dals-Ed	3,4
Essunga	1,1
Falkenberg	2,0
Falköping	4,2
Färgelanda	-2,2
Grästorp	4,8
Gullspång	2,8
Göteborg	6,0
Götene	3,1
Halmstad	6,7
Herrljunga	3,7
Hjo	1,8
Hylte	1,5
Härreda	8,5
Karlsborg	3,0
Kungsbacka	7,3
Kungälv	4,5
Laholm	3,8
Lerum	3,6
Lidköping	8,5
Lilla Edet	4,3
Lysekil	4,2
Mariestad	2,2
Mark	2,1
Mellerud	2,1
Munkedal	3,6
Mölnådal	8,9
Orust	4,3
Partille	2,6
Skara	3,4
Skövde	8,0
Sotenäs	2,7
Stenungsund	7,0
Strömstad	5,0
Svenljunga	5,1
Tanum	3,3
Tibro	4,2
Tidaholm	2,0
Tjörn	4,4
Tranemo	1,9
Trollhättan	7,0
Töreboda	2,1
Uddevalla	4,2
Ulricehamn	3,7
Vara	5,9
Varberg	3,8
Värgårda	2,7
Vänersborg	5,5
Åmål	1,1
Öckerö	3,7
Medel	4,1

Resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/ verksamhetens kostnader tre senaste åren (%)	
Ale	4,2
Alingsås	3,0
Bengtstors	2,1
Bollebygd	2,7
Borås	2,9
Dals-Ed	0,1
Essunga	0,7
Falkenberg	1,4
Falköping	2,2
Färgelanda	-1,5
Grästorp	3,0
Gullspång	-0,5
Göteborg	4,7
Götene	2,7
Halmstad	3,9
Herrljunga	1,5
Hjo	1,8
Hylte	-0,3
Härreda	4,1
Karlsborg	2,5
Kungsbacka	4,0
Kungälv	2,9
Laholm	2,0
Lerum	2,3
Lidköping	4,2
Lilla Edet	1,2
Lysekil	2,4
Mariestad	1,6
Mark	1,9
Mellerud	1,2
Munkedal	3,0
Mölnådal	5,7
Orust	3,6
Partille	2,5
Skara	1,1
Skövde	4,2
Sotenäs	1,7
Stenungsund	4,3
Strömstad	5,1
Svenljunga	3,1
Tanum	1,5
Tibro	3,2
Tidaholm	1,4
Tjörn	1,9
Tranemo	1,0
Trollhättan	2,5
Töreboda	0,4
Uddevalla	1,8
Ulricehamn	3,1
Vara	2,7
Varberg	3,2
Värgårda	1,9
Vänersborg	2,3
Åmål	0,3
Öckerö	1,2
Medel	2,3

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna (%)	
Ale	86
Alingsås	173
Bengtsfors	147
Bollebygd	217
Borås	139
Dals-Ed	106
Essunga	90
Falkenberg	43
Falköping	72
Färgelanda	36
Grästorps	46
Gullspång	85
Göteborg	69
Götene	152
Halmstad	84
Herrljunga	63
Hjo	48
Hylte	82
Härryda	89
Karlsborg	87
Kungsbacka	80
Kungälv	188
Laholm	116
Lerum	74
Lidköping	112
Lilla Edet	227
Lysekil	127
Mariestad	71
Mark	34
Mellerud	44
Munkedal	71
Mölnadal	88
Orust	74
Partille	151
Skara	185
Skövde	95
Sotenäs	157
Stenungsund	126
Strömstad	62
Svenljunga	100
Tanum	47
Tibro	58
Tidaholm	49
Tjörn	114
Tranemo	54
Trollhättan	177
Töreboda	112
Uddevalla	94
Ulricehamn	70
Vara	94
Varberg	47
Vårgårda	123
Vänersborg	77
Åmål	112
Öckerö	131
Medel	99

Investeringar/verksamhetens nettokostnader (%)	
Ale	15
Alingsås	5
Bengtsfors	11
Bollebygd	4
Borås	6
Dals-Ed	9
Essunga	6
Falkenberg	16
Falköping	16
Färgelanda	1
Grästorps	23
Gullspång	9
Göteborg	19
Götene	5
Halmstad	18
Herrljunga	13
Hjo	14
Hylte	10
Härryda	19
Karlsborg	8
Kungsbacka	20
Kungälv	7
Laholm	7
Lerum	12
Lidköping	16
Lilla Edet	3
Lysekil	7
Mariestad	11
Mark	19
Mellerud	16
Munkedal	11
Mölnadal	20
Orust	15
Partille	4
Skara	5
Skövde	19
Sotenäs	7
Stenungsund	11
Strömstad	20
Svenljunga	9
Tanum	24
Tibro	16
Tidaholm	15
Tjörn	9
Tranemo	17
Trollhättan	6
Töreboda	6
Uddevalla	9
Ulricehamn	14
Vara	13
Varberg	22
Vårgårda	6
Vänersborg	14
Åmål	3
Öckerö	6
Medel	11,7

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser (%)	
Ale	30
Alingsås	17
Bengtsfors	21
Bollebygd	28
Borås	23
Dals-Ed	18
Essunga	30
Falkenberg	18
Falköping	18
Färgelanda	-11
Grästorps	17
Gullspång	-14
Göteborg	19
Götene	33
Halmstad	63
Herrljunga	40
Hjo	23
Hylte	5
Härryda	32
Karlsborg	32
Kungsbacka	33
Kungälv	17
Laholm	35
Lerum	23
Lidköping	40
Lilla Edet	-11
Lysekil	4
Mariestad	2
Mark	45
Mellerud	15
Munkedal	23
Mölnadal	50
Orust	4
Partille	40
Skara	17
Skövde	29
Sotenäs	39
Stenungsund	22
Strömstad	29
Svenljunga	31
Tanum	13
Tibro	37
Tidaholm	38
Tjörn	13
Tranemo	26
Trollhättan	30
Töreboda	24
Uddevalla	15
Ulricehamn	42
Vara	27
Varberg	24
Vårgårda	14
Vänersborg	24
Åmål	3
Öckerö	19
Medel	23

Kassalikviditet (%)	
Ale	61
Alingsås	391
Bengtsfors	87
Bollebygd	106
Borås	48
Dals-Ed	73
Essunga	79
Falkenberg	49
Falköping	56
Färgelanda	58
Grästorps	88
Gullspång	71
Göteborg	35
Götene	95
Halmstad	170
Herrljunga	67
Hjo	45
Hylte	77
Härryda	119
Karlsborg	98
Kungsbacka	71
Kungälv	85
Laholm	127
Lerum	85
Lidköping	816
Lilla Edet	101
Lysekil	85
Mariestad	59
Mark	90
Mellerud	99
Munkedal	89
Mölnadal	100
Orust	121
Partille	219
Skara	101
Skövde	286
Sotenäs	139
Stenungsund	84
Strömstad	95
Svenljunga	81
Tanum	80
Tibro	214
Tidaholm	74
Tjörn	134
Tranemo	65
Trollhättan	86
Töreboda	58
Uddevalla	37
Ulricehamn	105
Vara	53
Varberg	38
Vårgårda	100
Vänersborg	59
Åmål	98
Öckerö	126
Medel	111

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Finansiella nettotillgångar (%)	
Ale	-23
Alingsås	28
Bengtsfors	-35
Bollebygd	-18
Borås	1
Dals-Ed	-36
Essunga	-4
Falkenberg	-40
Falköping	-52
Färgelanda	-53
Grästorp	-38
Gullspång	-29
Göteborg	-42
Götene	0
Halmstad	11
Herrljunga	10
Hjo	-33
Hylte	-35
Härryda	-33
Karlsborg	0
Kungsbacka	-43
Kungälv	-76
Laholm	16
Lerum	-40
Lidköping	37
Lilla Edet	-27
Lysekil	-9
Mariestad	-52
Mark	-6
Mellerud	-45
Munkedal	-10
Mölnadal	-2
Orust	-66
Partille	19
Skara	-17
Skövde	-67
Sotenäs	1
Stenungsund	-35
Strömstad	-41
Svenljunga	-5
Tanum	-87
Tibro	3
Tidaholm	-25
Tjörn	-36
Tranemo	-44
Trollhättan	32
Töreboda	-14
Uddevalla	-21
Ulricehamn	12
Vara	-21
Varberg	-32
Vårgårda	-37
Vänersborg	-26
Åmål	0
Öckerö	-2
Medel	-22

Skattesats (kr)	
Ale	21,87
Alingsås	21,36
Bengtsfors	22,92
Bollebygd	21,59
Borås	21,31
Dals-Ed	23,21
Essunga	21,57
Falkenberg	21,10
Falköping	21,95
Färgelanda	22,26
Grästorp	21,99
Gullspång	22,49
Göteborg	21,12
Götene	22,12
Halmstad	20,98
Herrljunga	21,94
Hjo	21,57
Hylte	21,45
Härryda	20,62
Karlsborg	21,32
Kungsbacka	21,33
Kungälv	21,44
Laholm	20,58
Lerum	20,65
Lidköping	21,26
Lilla Edet	22,37
Lysekil	22,46
Mariestad	21,26
Mark	21,51
Mellerud	22,60
Munkedal	23,63
Mölnadal	20,51
Orust	23,11
Partille	19,96
Skara	21,50
Skövde	21,61
Sotenäs	21,99
Stenungsund	21,64
Strömstad	21,91
Svenljunga	22,35
Tanum	21,56
Tibro	21,21
Tidaholm	22,07
Tjörn	21,71
Tranemo	21,50
Trollhättan	22,36
Töreboda	21,22
Uddevalla	22,16
Ulricehamn	21,05
Vara	21,77
Varberg	20,33
Vårgårda	21,61
Vänersborg	22,21
Åmål	22,46
Öckerö	21,21
Medel	21,69

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Borgensåtagande/verksamhetens bruttokostnader (%)	
Ale	29
Alingsås	0
Bengtsfors	31
Bollebygd	47
Borås	7
Dals-Ed	59
Essunga	54
Falkenberg	7
Falköping	33
Färgelanda	39
Grästorp	58
Gullspång	54
Göteborg	16
Götene	68
Halmstad	70
Herrljunga	61
Hjo	30
Hylte	15
Härryda	12
Karlsborg	64
Kungsbacka	60
Kungälv	19
Laholm	89
Lerum	11
Lidköping	3
Lilla Edet	68
Lysekil	108
Mariestad	50
Mark	59
Mellerud	21
Munkedal	53
Mölnadal	97
Orust	38
Partille	112
Skara	11
Skövde	1
Sotenäs	118
Stenungsund	29
Strömstad	126
Svenljunga	66
Tanum	53
Tibro	59
Tidaholm	36
Tjörn	65
Tranemo	32
Trollhättan	203
Töreboda	54
Uddevalla	8
Ulricehamn	6
Vara	0
Varberg	14
Vårgårda	44
Vänersborg	57
Åmål	125
Öckerö	102
Medel	50

Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader i relation till verksamhetens bruttokostnader (%)	
Ale	1,6
Alingsås	0,4
Bengtsfors	0,0
Bollebygd	0,7
Borås	-0,5
Dals-Ed	-2,3
Essunga	-1,7
Falkenberg	-0,2
Falköping	2,5
Färgelanda	-4,9
Grästorp	0,6
Gullspång	0,6
Göteborg	0,2
Götene	1,7
Halmstad	1,4
Herrljunga	1,2
Hjo	-0,9
Hylte	-0,6
Härryda	4,7
Karlsborg	3,5
Kungsbacka	2,5
Kungälv	2,2
Laholm	0,6
Lerum	2,4
Lidköping	2,0
Lilla Edet	1,1
Lysekil	0,6
Mariestad	0,0
Mark	-0,4
Mellerud	-0,7
Munkedal	0,2
Mölnadal	3,4
Orust	1,9
Partille	0,2
Skara	1,8
Skövde	2,8
Sotenäs	2,5
Stenungsund	2,1
Strömstad	-2,3
Svenljunga	1,3
Tanum	-1,4
Tibro	3,2
Tidaholm	-1,8
Tjörn	2,5
Tranemo	-1,9
Trollhättan	1,3
Töreboda	-1,1
Uddevalla	2,2
Ulricehamn	1,4
Vara	2,8
Varberg	-0,2
Vårgårda	-0,6
Vänersborg	0,9
Åmål	-0,4
Öckerö	0,2
Medel	0,7

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Koncernanalys av Melleruds kommunkoncern

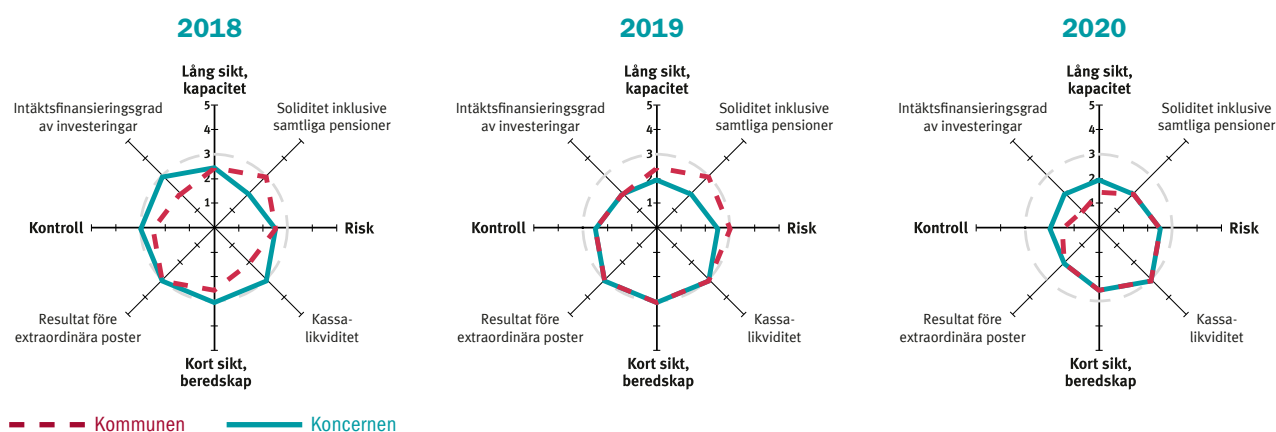
Denna analys syftar till att kortfattat beskriva de finansiella förutsättningarna som finns för Melleruds kommunkoncern i förhållande till övriga kommunkoncerner i Västra Götaland och Halland. Detta görs genom att fyra viktiga nyckeltal jämförs för kommun och koncern för Mellerud mot genomsnittet för kommuner och koncerner i länen. Dessa redovisas i tabellform och poängsätts i den finansiella profilen enligt den modell som tidigare har använts i rapporten.

Finansiella nyckeltal för kommun och koncern

Nyckeltal (procent)	Nivå på måttet i Mellerud 2019	Snittet i länet 2019	Nivå på måttet i Mellerud 2020	Snittet i länet 2020	Differens mot länets snitt
Långsiktig kapacitet/Risk					
Soliditet* för kommun	14	21	15	23	-8
Soliditet* för koncern	13	19	14	21	-7
Kortsiktig beredskap/Risk					
Kassalikviditet för kommun	87	102	99	111	-12
Kassalikviditet för koncern	72	85	75	92	-17
Kortsiktig beredskap/Kontroll					
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader för kommun	0,7	1,4	2,1	4,1	-2
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader för koncern	1,6	2,3	2,7	4,6	-1,9
Långsiktig kapacitet/Kontroll					
Skattefinansieringsgrad av investeringar i kommun	22	57	44	99	-55
Intäktsfinansieringsgrad av investeringar i koncern	48	57	54	78	-24

* Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser

För definitioner se nästa sida.

Melleruds koncernens finansiella förutsättningar utifrån den finansiella profilen

1. Soliditet

Melleruds koncern har en lägre soliditet jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2019 ett värde på 13%, vilket förbättrades till 14% under 2020. Detta var 7 procentenheter lägre än snittet i länen som uppgick till 21%. Detta gav 2020 en 2:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Mellerud på en 2:a.

3. Resultat före extraordinära poster

Melleruds koncern redovisade under 2020 ett lägre resultat jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2019 ett värde 1,6%, vilket förbättrades till 2,7% under 2020. Detta var 1,9 procentenheter lägre än snittet i länen som uppgick till 4,6%. Detta gav en 2:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Mellerud på en 2:a.

2. Kassalikviditet

Melleruds koncern har en lägre kassalikviditet jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2019 ett värde på 72%, vilket förbättrades till 75% under 2020. Detta var 17 procentenheter lägre än snittet i länen som uppgick till 92%. Detta gav en 3:a för koncernen i den finansiella profilen. För kommunen låg Mellerud på en 3:a.

4. Egenfinansieringsgraden av investeringar

Melleruds koncern redovisade under 2020 en lägre intäktfinansieringsgrad av investeringarna jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2019 ett värde på 48%, vilket förbättrades till 54% under 2020. Detta var 24 procentenheter lägre än snittet i länen som uppgick till 78%. Detta gav en 2:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Mellerud på en 1:a.

Sammanfattningsvis kan konstateras, att Mellerud kommunkoncerns finansiella utveckling mellan 2018 och 2020, resulterade i en försvagad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länen, hade Mellerud vid utgången av 2020 ett svagare utgångsläge än under 2018.

Definition av nyckeltal som används i koncernanalysen

Soliditet

Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. I måttet inkluderas samtliga pensionsförpliktelser inom linjen.

Kassalikviditet

Måttet räknas fram genom att kortfristiga fordringar, kortfristiga placeringar samt kassa och bank divideras med kortfristiga skulder. Nyckeltalet innefattar inte lager och förråd.

Resultat före extraordinära poster

Summan av koncernens samtliga intäkter och kostnader

under året exklusive extraordinära poster. Resultatet har dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna göras mellan de analyserade koncernerna.

Egenfinansieringsgraden av investeringar

Beskriver hur stor andel av årets investeringar som koncernen kan finansiera med egna medel i form av återstående intäkter. Egna medel räknas fram genom att årets resultat justeras för likvidpåverkande poster. Används för koncernen.

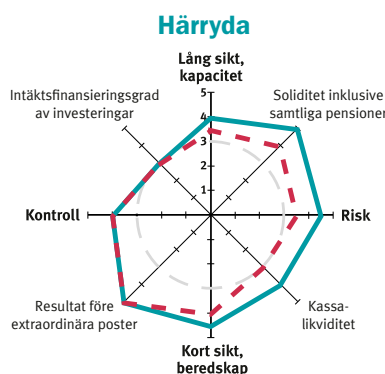
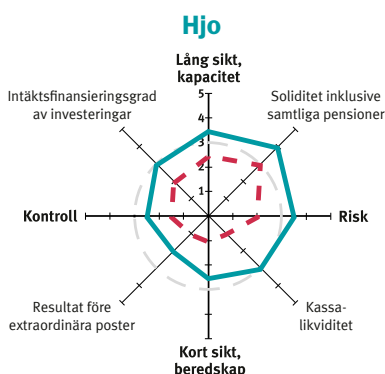
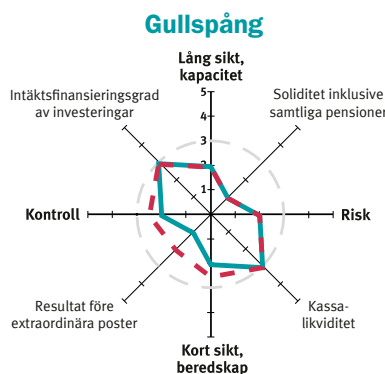
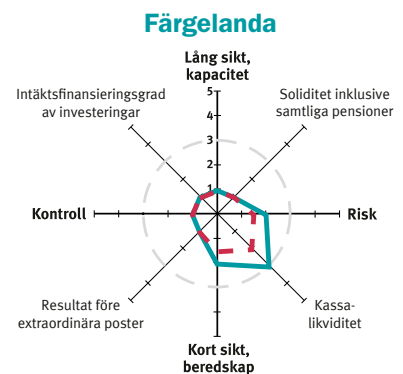
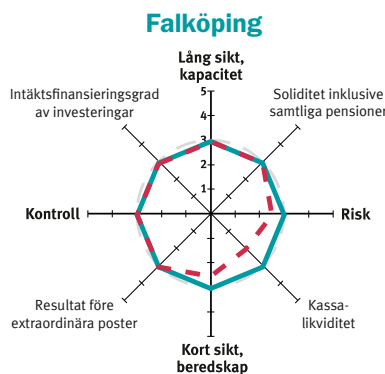
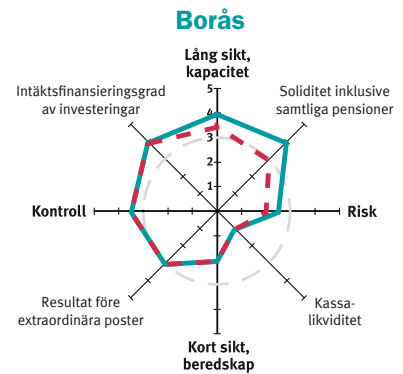
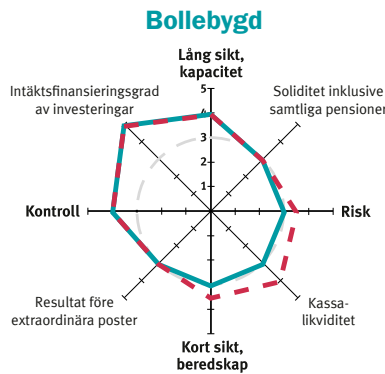
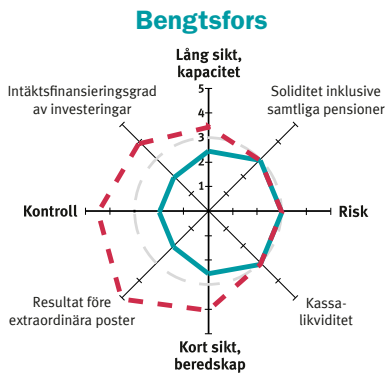
Finansiellt resultat och ställning för koncernerna i Västra Götaland och Halland 2020

I nedanstående tabell har koncernerna i Västra Götaland och Hallands län placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av resultatet under 2020 och finansiell ställning i form av soliditet under 2020. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika underkategorier; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en koncern kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, desto längre upp till vänster hamnar koncernen. Koncernerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

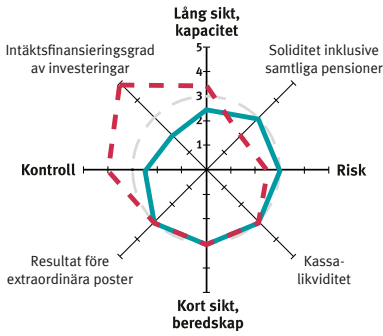
	Stark finansiell ställning (En soliditet som är starkare än 25% under 2020 *)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som ligger mellan 0-25% under 2020 *)	Svag finansiell ställning (En soliditet som är svagare än 0% under 2020 *)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under 2020)	Ale Borås Halmstad Hjo Härryda Lidköping Mark Möndal Partille Skara Skövde Stenungsund Tibro Tidaholm Ulricehamn Vara Varberg	Alingsås Bengtstors Bollebygd Dals-Ed Falkenberg Falköping Grästorp Götene Göteborg Herrljunga Hylte Karlsborg Kungsbacka Kungälv Laholm Lerum Lysekil Mariestad Mellerud Munkedal Orust Sotenäs Strömstad Svenljunga Tanum Tjörn Tranemo Trollhättan Töreboda Uddevalla Vänersborg Öckerö	Lilla Edet
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%-1,99 % av verksamhetens bruttokostnader under 2020)		Gullspång	
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under 2020)		Essunga Vårgårda	Färgelanda

Koncernprofiler och nyckeltal 2020

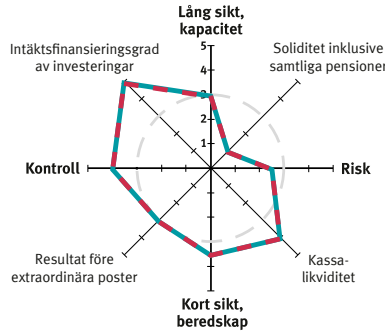
Kommunkoncernerna i Västra Götaland och Hallands län

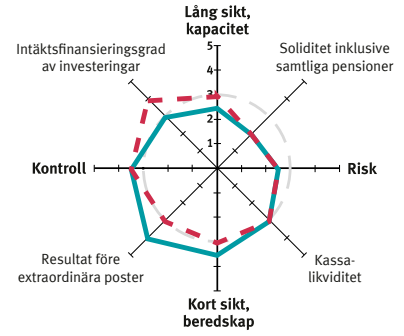
Kungälv

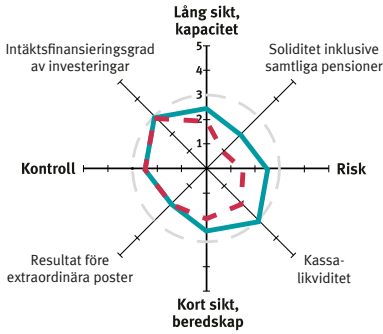
Lilla Edet

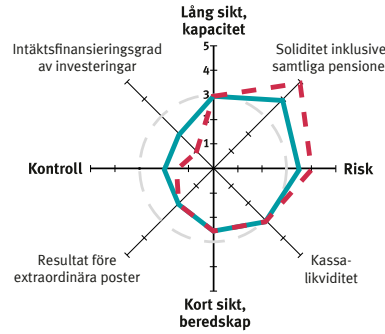
Lysekil

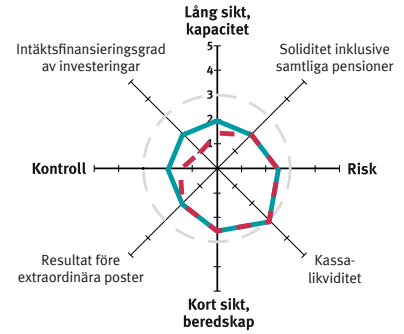
Mariestad

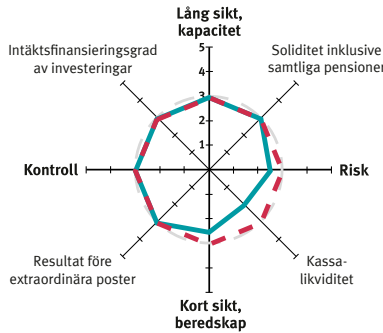
Mark

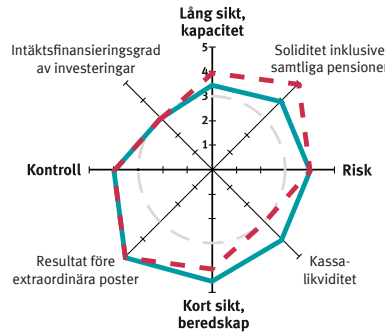
Mellerud

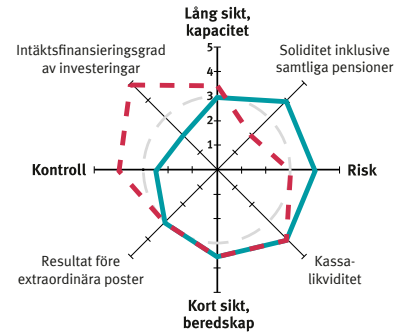
Munkedal

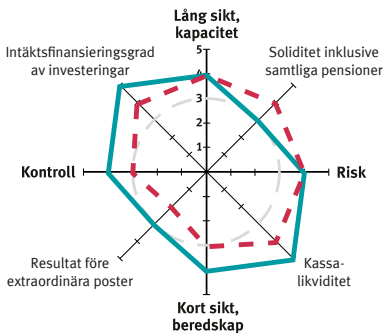
Möndal

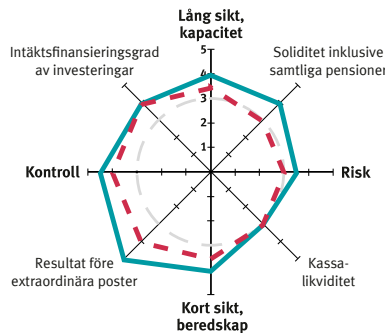
Skara

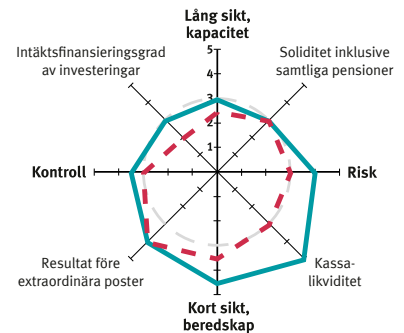
Sotenäs

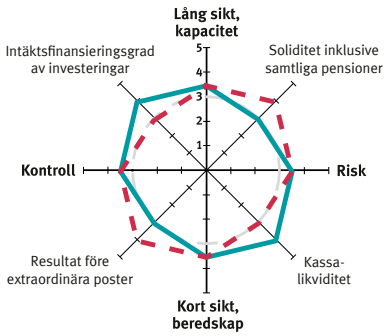
Stenungsund

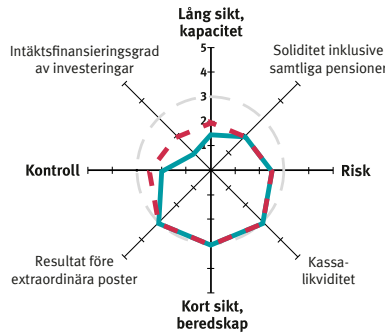
Strömstad

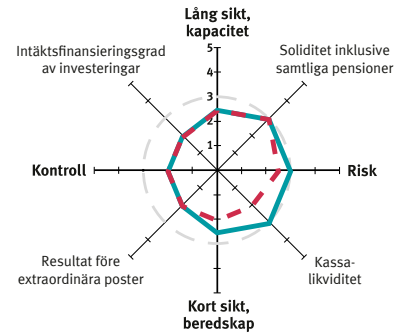
Svenljunga

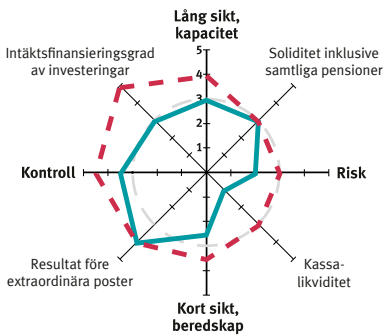
Tanum

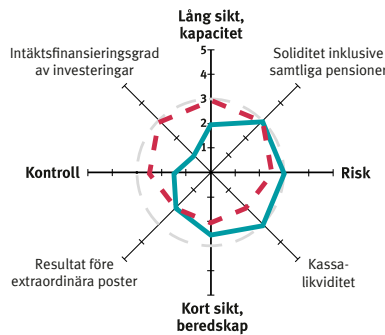
Tranemo

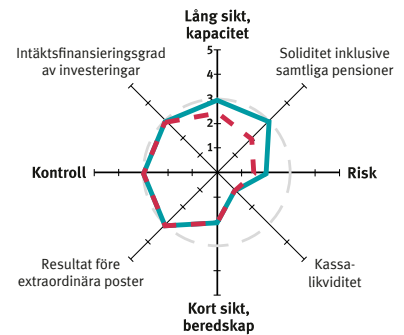
Trollhättan

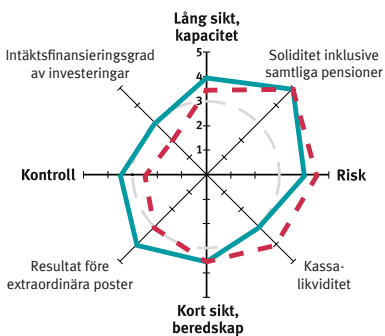
Töreboda

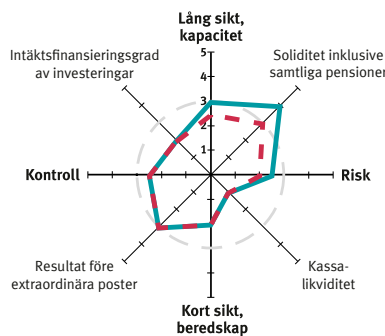
Uddevalla

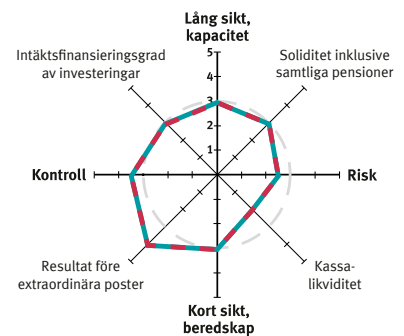
Ulricehamn

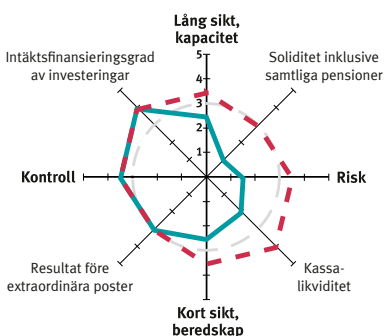
Varberg

Vänersborg

Öckerö

Resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader 2020	
Ale	6,8
Alingsås	7,3
Bengtstors	3,0
Bollebygd	3,6
Borås	4,5
Dals-Ed	3,7
Essunga	0,0
Falkenberg	2,7
Falköping	4,8
Färgelanda	-2,1
Grästorp	4,9
Gullspång	1,5
Göteborg	6,6
Götene	2,7
Halmstad	7,0
Herrljunga	4,2
Hjo	2,2
Hylte	2,4
Härryda	9,2
Karlsborg	3,8
Kungsbacka	8,9
Kungälv	5,3
Laholm	3,1
Lerum	4,1
Lidköping	10,6
Lilla Edet	3,7
Lysekil	6,0
Mariestad	3,1
Mark	3,1
Mellerud	2,7
Munkedal	3,5
Mölnadal	8,9
Orust	4,2
Partille	5,1
Skara	4,6
Skövde	10,0
Sotenäs	3,7
Stenungsund	9,7
Strömstad	6,7
Svenljunga	5,4
Tanum	3,4
Tibro	4,9
Tidaholm	3,9
Tjörn	5,2
Tranemo	2,1
Trollhättan	8,6
Töreboda	2,2
Uddevalla	5,3
Ulricehamn	6,1
Vara	6,3
Varberg	5,7
Värgårda	-3,7
Vänersborg	5,9
Åmål	0,3
Öckerö	3,9
Medel	4,6

Intäktfinansieringsgrad av investeringarna 2020	
Ale	64
Alingsås	105
Bengtstors	62
Bollebygd	136
Borås	97
Dals-Ed	108
Essunga	88
Falkenberg	40
Falköping	65
Färgelanda	-93
Grästorp	44
Gullspång	71
Göteborg	71
Götene	132
Halmstad	81
Herrljunga	70
Hjo	64
Hylte	85
Härryda	71
Karlsborg	62
Kungsbacka	78
Kungälv	131
Laholm	48
Lerum	66
Lidköping	67
Lilla Edet	209
Lysekil	95
Mariestad	67
Mark	44
Mellerud	54
Munkedal	82
Mölnadal	90
Orust	105
Partille	122
Skara	63
Skövde	97
Sotenäs	118
Stenungsund	114
Strömstad	95
Svenljunga	97
Tanum	39
Tibro	48
Tidaholm	57
Tjörn	105
Tranemo	51
Trollhättan	72
Töreboda	18
Uddevalla	81
Ulricehamn	81
Vara	99
Varberg	55
Värgårda	64
Vänersborg	79
Åmål	90
Öckerö	97
Medel	78

Soliditet 2020	
Ale	33
Alingsås	23
Bengtstors	16
Bollebygd	24
Borås	27
Dals-Ed	13
Essunga	21
Falkenberg	22
Falköping	17
Färgelanda	-6
Grästorp	18
Gullspång	-13
Göteborg	22
Götene	26
Halmstad	48
Herrljunga	21
Hjo	27
Hylte	15
Härryda	33
Karlsborg	22
Kungsbacka	25
Kungälv	22
Laholm	18
Lerum	25
Lidköping	42
Lilla Edet	-3
Lysekil	12
Mariestad	10
Mark	29
Mellerud	14
Munkedal	15
Möndal	31
Orust	7
Partille	31
Skara	28
Skövde	34
Sotenäs	24
Stenungsund	31
Strömstad	20
Svenljunga	20
Tanum	11
Tibro	30
Tidaholm	32
Tjörn	11
Tranemo	22
Trollhättan	15
Töreboda	18
Uddevalla	21
Ulricehamn	43
Vara	27
Varberg	27
Värgårda	9
Vänersborg	17
Åmål	8
Öckerö	7
Medel	21

Kassalikviditet 2020	
Ale	59
Alingsås	123
Bengtstors	97
Bollebygd	86
Borås	43
Dals-Ed	81
Essunga	97
Falkenberg	55
Falköping	78
Färgelanda	69
Grästorp	94
Gullspång	66
Göteborg	30
Götene	94
Halmstad	121
Herrljunga	78
Hjo	66
Hylte	93
Härryda	113
Karlsborg	88
Kungsbacka	86
Kungälv	65
Laholm	109
Lerum	109
Lidköping	470
Lilla Edet	111
Lysekil	92
Mariestad	69
Mark	95
Mellerud	75
Munkedal	53
Möndal	101
Orust	136
Partille	53
Skara	99
Skövde	75
Sotenäs	158
Stenungsund	76
Strömstad	128
Svenljunga	99
Tanum	97
Tibro	140
Tidaholm	64
Tjörn	119
Tranemo	67
Trollhättan	35
Töreboda	86
Uddevalla	46
Ulricehamn	97
Vara	61
Varberg	43
Värgårda	99
Vänersborg	59
Åmål	91
Öckerö	61
Medel	92

Kommunforskning i Västsverige

är en organisation som bedriver forskning inom området ekonomi och organisation i kommuner och landsting. Organisationen och verksamheten är uppbyggd kring ett samarbetsavtal mellan kommuner och landsting samt universitet och högskolor i Västsverige. Syftet med samarbetsavtalet är att initiera forskning inom det nämnda området och därigenom bidra till att skapa en stark forskningsmiljö. KFi:s verksamhet idag kan delas in i områdena redovisning, organisering och styrning.

**KommunForskning
i Västsverige**